

UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2195
z dne 23. novembra 2017
o določitvi smernic za izravnavo električne energije
(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 18(3)(b), 18(3)(d) in 18(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V celoti delujoč in medsebojno povezan notranji trg z energijo je ključen za ohranjanje zanesljive oskrbe z energijo, večjo konkurenčnost in zagotovitev nakupa energije po dostopnih cenah za vse odjemalce.
- (2) Dobro delujoč notranji trg z električno energijo bi moral proizvajalcem zagotoviti primerne spodbude za naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo električne energije, vključno z električno energijo iz obnovljivih virov energije, ter pri tem posebno pozornost nameniti najbolj odročnim državam članicam in regijam na trgu Unije z energijo. Dobro delujoč trg bi moral potrošnikom tudi dati na voljo ustrezne ukrepe za spodbujanje učinkovitejše rabe energije, predpogoj za to pa je zanesljiva dobava energije.
- (3) Uredba (ES) št. 714/2009 določa nediskriminatorna pravila za pogoje dostopa do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije, zlasti pa pravila za dodeljevanje zmogljivosti povezovalnih daljnovodov in prenosnih sistemov, ki vplivajo na čezmejne pretoke električne energije. Za približevanje resnično povezanemu trgu električne energije in zagotavljanje obratovalne sigurnosti bi bilo treba oblikovati učinkovita pravila glede izravnave, ki bi udeležencem na trgu zagotovila spodbude za prispevanje k reševanju pomanjkanja v sistemu, za katerega so odgovorni. Zlasti je treba oblikovati pravila v zvezi s tehničnimi in operativnimi vidiki izravnave odstopanj na ravni sistema in trgovanjem z energijo. Taka pravila bi morala vključevati s sistemom povezana pravila glede rezerve.
- (4) Uredba Komisije (EU) 2017/1485 ⁽²⁾ določa usklajena pravila za obratovanje sistema za operaterje prenosnih sistemov (v nadaljnjem besedilu: OPS), regijske koordinatorje sigurnega obratovanja, operaterje distribucijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: ODS) in pomembne uporabnike omrežja. Določa različna kritična stanja sistema (normalno obratovalno stanje, stanje pripravljenosti, krizno stanje, stanje razpada in stanje ponovne vzpostavitve sistema). Določa tudi zahteve in načela za ohranjanje obratovalne sigurnosti po vsej Uniji ter si prizadeva spodbuditi usklajevanje zahtev in načel za regulacijo delovne moči in frekvence ter rezerve po vsej Uniji.
- (5) Ta uredba vzpostavlja zbirko tehničnih, operativnih in tržnih pravil, ki veljajo za vso EU in urejajo delovanje izravnalnih trgov električne energije. Določa pravila za zakup izravnalne moči, aktivacijo izravnalne energije in finančni obračun bilančnih skupin. Zahteva tudi pripravo usklajenih metodologij za dodelitev prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izravnavo. Taka pravila bodo izboljšala likvidnost kratkoročnih trgov, ker bodo omogočila več čezmejnega trgovanja in učinkovitejšo rabo obstoječega omrežja za izravnavo energije. Ker bodo ponudbe za izravnalno energijo med seboj konkurirale na vseevropskih platformah za izravnavo, bo to tudi pozitivno vplivalo na konkurenco.
- (6) Cilj te uredbe je zagotoviti optimalno upravljanje in usklajeno obratovanje evropskega sistema za prenos električne energije, hkrati pa prispevati k doseganju ciljev Unije v zvezi z uveljavitvijo obnovljivih virov energije ter zagotavljati koristi odjemalcem. OPS, ki po potrebi sodelujejo z ODS, bi morali biti odgovorni za organiziranje evropskih izravnalnih trgov in si prizadevati za njihovo povezovanje, s čimer bi najučinkoviteje ohranjali ravnovesje v sistemu. V ta namen bi morali OPS tesno sodelovati med seboj in z ODS ter čim bolj usklajevati dejavnosti za uresničevanje učinkovitega elektroenergetskega sistema v vseh regijah in na vseh ravneh napetosti, brez poseganja v konkurenčno pravo.

⁽¹⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 15.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2017/1485 z dne 2. avgusta 2017 o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije (UL L 220, 25.8.2017, str. 1).

- (7) OPS bi morali imeti možnost prenesti vse naloge ali del katere koli naloge iz te uredbe na tretjo osebo. OPS, ki prenese naloge, bi moral ostati odgovoren za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi iz te uredbe. Prav tako bi države članice morale imeti možnost dodeliti naloge in obveznosti iz te uredbe tretji osebi. Takšna dodelitev bi morala biti omejena na naloge in obveznosti, ki se izvršijo na nacionalni ravni (kot je bilančni obračun). Omejitve v dodeljevanju ne bi smele povzročati nepotrebnih sprememb obstoječih nacionalnih ureditev. Vendar bi OPS morali ostati odgovorni za naloge, ki so jim poverjene v skladu z Direktivo 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ kar zadeva razvoj vseevropskih metodologij, kot tudi izvajanje in delovanje vseevropskih platform za izravnavo. V primeru, da ima v državi članici znanje in izkušnje na področju bilančnega obračuna tretja oseba, OPS države članice lahko zaprosi druge OPS in ENTSO za električno energijo, da tej tretji osebi omogočijo sodelovanje pri pripravi predloga. Vendar je odgovornost za pripravo predloga še naprej na strani OPS države članice skupaj z ostalimi OPS in te odgovornosti ni mogoče prenesti na tretjo osebo.
- (8) Pravila, ki opredeljujejo vlogo ponudnikov storitev izravnave in vlogo bilančnih skupin, zagotavljajo pravičen, pregleden in nediskriminatoren pristop. Poleg tega pravila v zvezi s pogoji, povezanimi z izravnavo, določajo načela in vloge, v skladu s katerimi bodo potekale dejavnosti izravnave, ki jih ureja ta uredba, ter omogočajo ustrezno konkurenco ob enakih konkurenčnih pogojih za udeležence na trgu, vključno z združevalci za prilagajanje odjema in sredstvi na ravni distribucije.
- (9) Vsak ponudnik storitev izravnave, ki namerava zagotavljati izravnalno energijo ali izravnalno moč, bi moral uspešno opraviti postopek ugotavljanja sposobnosti, ki ga opredelijo OPS, po potrebi v tesnem sodelovanju z ODS.
- (10) Povezovanje izravnalnih trgov z energijo bi bilo treba pospešiti z vzpostavitvijo skupnih evropskih platform za upravljanje postopka netiranja odstopanj in omogočanje izmenjave izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence in rezerv za nadomestitev. Sodelovanje med OPS bi moralo biti strogo omejeno na tisto, kar je potrebno za učinkovito in zanesljivo zasnovano, uvedbo in delovanje navedenih evropskih platform.
- (11) Platforme za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence in rezerv za nadomestitev bi morale uporabljati model na podlagi urejenih seznamov ponudb, da se zagotovi stroškovno učinkovita aktivacija ponudb. Samo v primerih, ko analiza stroškov in koristi, ki jo opravijo vsi OPS, pokaže, da bi bilo treba spremeniti model za platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo, bi OPS morali imeti možnost uvesti in zagnati platformo, ki temelji na drugem modelu.
- (12) Povezovanje izravnalnih trgov z energijo bi moralo omogočiti učinkovito delovanje trga znotraj dneva, da se udeležencem na trgu zagotovi možnost izravnavanja v čim bolj realnem času. OPS naj bi z izravnalnim trgov izravnali samo odstopanja, ki ostanejo po koncu trgovanja znotraj dneva. Uskladitev obdobja bilančnega obračuna v Evropi na 15 minut bi morala biti v pomoč pri trgovanju znotraj dneva in spodbuditi razvoj več trgovalnih produktov z enakimi roki dobave.
- (13) Za omogočanje izmenjave storitev izravnave, oblikovanja skupnih urejenih seznamov ponudb in doseganja primerne likvidnosti na izravnalnem trgu je treba urediti standardizacijo izravnalnih produktov. V tej uredbi so navedeni minimalni sklop standardnih značilnosti in dodatne značilnosti, ki opredeljujejo standardne produkte.
- (14) Metoda oblikovanja cen za standardne produkte za izravnalno energijo bi morala udeležence na trgu pozitivno spodbuditi k temu, da bi ohranjali ravnovesje v sistemu svojega območja cene odstopanja in/ali prispevali k njegovi ponovni vzpostavitvi, zmanjševali odstopanja v sistemu in zniževali stroške za družbo. Cilj takega pristopa k oblikovanju cen bi morala biti gospodarsko učinkovita uporaba prilagajanja odjema in drugih izravnalnih virov, za katere veljajo meje obratovalne sigurnosti. Cilj metode oblikovanja cen, ki se uporablja pri zakupu izravnalne moči, bi morala biti gospodarsko učinkovita uporaba prilagajanja odjema in drugih izravnalnih virov, za katere veljajo meje obratovalne sigurnosti.
- (15) Da bi lahko OPS izravnalno moč zakupili in uporabili učinkovito, gospodarno ter na tržni podlagi, je treba spodbujati povezovanje trgov. V zvezi s tem ta uredba vzpostavlja tri metodologije, s katerimi lahko OPS dodelijo prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči in souporabo rezerv, kadar je to podprto z analizo stroškov in koristi: postopek sooptimizacije, postopek dodeljevanja na tržni podlagi in dodeljevanje na podlagi analize gospodarske učinkovitosti. Sootimrirani postopek dodeljevanja bi bilo treba

⁽¹⁾ Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).

uporabljati za dan vnaprej, postopek dodeljevanja na tržni podlagi bi se lahko uporabljal, ko se sklepanje pogodb opravi največ en teden pred zagotavljanjem izravnalne moči, dodeljevanje na podlagi analize gospodarske učinkovitosti pa bi se lahko uporabljalo, ko se sklepanje pogodb opravi več kot en teden pred zagotavljanjem izravnalne moči, pod pogojem, da so dodeljene količine omejene in da se vsako leto izdela ocena.

- (16) Ko ustrezni regulativni organi odobrijo metodologijo za postopek dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji, bi lahko sledila zgodnja uporaba metodologije s strani dveh ali več OPS, da se pridobijo izkušnje in omogoči nemotena uporaba s strani več OPS v prihodnje. Vendar bi uporabo takšne metodologije, kjer obstaja, morali harmonizirati vsi OPS, da se spodbudi povezovanje trgov.
- (17) Splošni cilj bilančnega obračuna je zagotoviti, da bilančne skupine učinkovito podpirajo ravnovesje v sistemu, ter udeležence na trgu spodbuditi k ohranjanju ravnovesja v sistemu in/ali prispevanju k njegovi ponovni vzpostavitvi. Ta uredba opredeljuje pravila o bilančnem obračunu in zagotavlja, da je izveden nediskriminatorno, pravično, objektivno in pregledno. Da bi bili izravnalni trgi in celoten energetski sistem pripravljeni na integracijo vse večjih deležev spremenljivih obnovljivih virov energije, bi morale cene odstopanj izražati vrednost energije v realnem času.
- (18) V tej uredbi bi bilo treba določiti postopek za začasno odstopanje OPS od nekaterih pravil, da bi lahko upoštevali okoliščine, kadar bi lahko na primer skladnost z navedenimi pravili izjemoma ogrozila obratovalno sigurnost ali vodila k prezgodnji zamenjavi infrastrukture za pametna omrežja.
- (19) V skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ bi morala Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija) sprejeti odločitev, če se ustrezni regulativni organi ne bi mogli dogovoriti o skupnih pogojih ali metodologijah.
- (20) Ta uredba je bila pripravljena v tesnem sodelovanju z Agencijo, Evropsko mrežo operaterjev prenosnih omrežij za električno energijo (v nadaljnjem besedilu: ENTSO za električno energijo) in zainteresiranimi stranmi, da bi se pregledno in participativno sprejela učinkovita, uravnotežena in sorazmerna pravila. Komisija se bo v skladu s členom 18(3) Uredbe (ES) št. 714/2009 posvetovala z Agencijo, ENTSO za električno energijo in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, preden bo predlagala spremembe te uredbe.
- (21) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora iz člena 23(1) Uredbe (ES) št. 714/2009 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa podrobne smernice o izravnavi električne energije, vključno z oblikovanjem skupnih načel za zakup in obračun rezerv za vzdrževanje frekvenca, rezerv za obnovo frekvenca in rezerv za nadomestitev ter skupno metodologijo za aktiviranje rezerv za vzdrževanje frekvenca in rezerv za nadomestitev.
2. Ta uredba velja za operaterje prenosnih sistemov (v nadaljnjem besedilu: OPS), operaterje distribucijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: ODS), vključno z zaprtimi distribucijskimi sistemi, regulativne organe, Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija), Evropsko mrežo operaterjev prenosnih omrežij za električno energijo (v nadaljnjem besedilu: ENTSO za električno energijo), tretje strani, ki so jim bile odgovornosti dodeljene ali nanje prenesene, in druge udeležence na trgu.
3. Ta uredba se uporablja za vse prenosne sisteme in povezovalne daljnovode v Uniji, razen prenosnih sistemov na otokih, ki niso povezani z drugimi prenosnimi sistemi prek povezovalnih daljnovodov.
4. Kadar je v državi članici več OPS, se ta uredba uporablja za vse OPS v državi članici. Če OPS nima funkcije, ki bi ustrezala eni ali več obveznostim v skladu s to uredbo, lahko države članice določijo, da se odgovornost za izpolnjevanje navedenih obveznosti dodeli enemu ali več različnim določenim OPS.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (UL L 211, 14.8.2009, str. 1).

5. Kjer sta na območju regulacije delovne moči in frekvence (v nadaljnjem besedilu: območje RDMF) dejavna dva ali več OPS, lahko vsi OPS na navedenem območju RDMF sprejmejo odločitev, ob odobritvi ustreznih regulativnih organov, da bodo eno ali več obveznosti iz te uredbe izvajali usklajeno za vsa območja voznih redov območja RDMF.
6. Evropske platforme za izmenjavo standardnih produktov so lahko odprte za OPS, ki delujejo v Švici, če so v njeno nacionalno zakonodajo uvedene glavne določbe zakonodaje Unije o trgu električne energije ter če med Unijo in Švico obstaja medvladni sporazum o sodelovanju v zvezi z električno energijo ali če bi izključitev Švice lahko povzročilo nepredvidene fizične pretoke moči preko Švice, kar bi ogrozilo sigurnost sistema v regiji.
7. Če so izpolnjeni pogoji iz odstavka 6, Komisija odloči o udeležbi Švice v evropskih platformah za izmenjavo standardnih produktov izravnalne energije na podlagi mnenja Agencije in vseh OPS v skladu s postopki iz člena 4(3). Pravice in obveznosti švicarskih OPS so skladne s pravicami in obveznostmi OPS, ki delujejo v Uniji, kar omogoča nemoteno delovanje izravnalne trga na ravni Unije ter enake konkurenčne pogoje za vse zainteresirane strani.
8. Ta uredba se uporablja za vsa stanja sistema, opredeljena v členu 18 Uredbe (EU) 2017/1485.

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 Direktive 2009/72/ES, člena 2 Uredbe (ES) št. 714/2009, člena 2 Uredbe Komisije (EU) št. 543/2013 ⁽¹⁾, člena 2 Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 ⁽²⁾, člena 2 Uredbe Komisije (EU) 2016/631 ⁽³⁾, člena 2 Uredbe Komisije (EU) 2016/1388 ⁽⁴⁾, člena 2 Uredbe Komisije (EU) 2016/1447 ⁽⁵⁾, člena 2 Uredbe Komisije (EU) 2016/1719 ⁽⁶⁾, člena 3 Uredbe Komisije (EU) 2017/1485 in člena 3 Uredbe Komisije (EU) 2017/2196 ⁽⁷⁾.

Uporabljajo se tudi naslednje opredelitve:

- (1) „izravnava“ pomeni vse ukrepe in procese, v vseh časovnih okvirih, s katerimi OPS neprekinjeno zagotavljajo vzdrževanje sistemske frekvence znotraj predhodno določenega razpona stabilnosti, kot je določeno v členu 127 Uredbe (EU) 2017/1485, in skladnost s količino rezerv, potrebnih v zvezi z zahtevano kakovostjo, kot je določeno v naslovih V, VI in VII dela IV Uredbe (EU) 2017/1485;
- (2) „izravnalni trg“ pomeni vse institucionalne, komercialne in operativne ureditve, s katerimi se ureja upravljanje izravnave na tržni podlagi;
- (3) „storitve izravnave“ pomenijo izravnalno energijo ali izravnalno moč ali oboje;
- (4) „izravnalna energija“ pomeni energijo, ki jo OPS uporabljajo za izravnavo in jo zagotavlja ponudnik storitev izravnave;
- (5) „izravnalna moč“ pomeni obseg rezervnih zmogljivosti, ki ga ima ponudnik storitev izravnave v skladu s dogovorom in v zvezi s katerim se je strinjal, da bo v času veljavnosti pogodbe predložil OPS ponudbe za ustrezno količino izravnalne energije;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 543/2013 z dne 14. junija 2013 o predložitvi in objavi podatkov na trgih z električno energijo ter spremembi Priloge I k Uredbi (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 163, 15.6.2013, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L 197, 25.7.2015, str. 24).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/631 z dne 14. aprila 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev proizvajalcev električne energije na omrežje (UL L 112, 27.4.2016, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/1388 z dne 17. avgusta 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za priključitev odjemalcev (UL L 223, 18.8.2016, str. 10).

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/1447 z dne 26. avgusta 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev visokonapetostnih sistemov prenosa z enosmernim tokom in modulov v proizvodnem polju, priključenih na enosmerni tok, na omrežje (UL L 241, 8.9.2016, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/1719 z dne 26. septembra 2016 o določitvi smernic za terminsko dodeljevanje zmogljivosti (UL L 259, 27.9.2016, str. 42).

⁽⁷⁾ Uredba Komisije (EU) 2017/2196 z dne 24. novembra 2017 o vzpostavitvi omrežnega kodeksa o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe (glej stran 54 tega Uradnega lista).

- (6) „ponudnik storitev izravnave“ pomeni udeleženca na trgu, ki ima enote za zagotavljanje rezerv ali skupine za zagotavljanje rezerv in lahko zagotavlja storitve izravnave za OPS;
- (7) „bilančna skupina“ pomeni udeleženca na trgu ali njegovega izbranega predstavnika, ki je odgovoren za njegova odstopanja;
- (8) „odstopanje“ pomeni količino energije, izračunano za bilančno skupino ter predstavlja razliko med dodeljeno količino, pripisano tej bilančni skupini, in končnim stanjem bilančne skupine, vključno z morebitnimi prilagoditvami odstopanj, izvedenimi za bilančno skupino, v danem obdobju bilančnega obračuna;
- (9) „bilančni obračun“ pomeni mehanizem finančnega obračuna za zaračunavanje ali plačilo bilančnim skupinam za njihova odstopanja;
- (10) „obdobje bilančnega obračuna“ pomeni časovno obdobje, za katerega se izračuna odstopanje bilančnih skupin;
- (11) „območje odstopanja“ pomeni območje, v katerem se izračuna odstopanje;
- (12) „cena odstopanja“ pomeni ceno, ki je lahko pozitivna, enaka nič ali negativna, v vsakem obdobju bilančnega obračuna za odstopanje v vsako smer;
- (13) „območje cene odstopanja“ pomeni območje za izračun cene odstopanja;
- (14) „prilagoditev odstopanja“ pomeni količino energije, ki predstavlja izravnalno energijo ponudnika storitev izravnave in ki jo povezovalni OPS v obdobju bilančnega obračuna uporabi za zadevne bilančne skupine, pri čemer se uporabi za izračun odstopanj teh bilančnih skupin;
- (15) „dodeljena količina“ pomeni količino energije, ki je fizično poslana v sistem ali iz njega odvzeta ter pripisana bilančni skupini, za izračun odstopanja te bilančne skupine;
- (16) „stanje“ pomeni količino energije, ki jo prijavi bilančna skupina, in ki se uporabi za izračun njenega odstopanja;
- (17) „model samodispečiranja“ pomeni model voznih redov in dispečiranja, pri katerem vozne rede proizvodnje in vozne rede odjema ter dispečiranje objektov za proizvodnjo električne energije in odjemnih objektov določijo agenti voznih redov za te objekte;
- (18) „model centralnega dispečiranja“ pomeni model voznih redov in dispečiranja, pri katerem vozne rede proizvodnje in vozne rede odjema ter dispečiranje objektov za proizvodnjo električne energije in odjemnih objektov, v zvezi z objekti, ki jih je mogoče dispečirati, določi OPS v okviru integriranega postopka voznih redov;
- (19) „integrirani postopek voznih redov“ pomeni ponavljajoči se postopek, ki kot vhodne podatke za proces uporablja vsaj ponudbe za integrirani postopek voznih redov, ki vsebujejo poslovne podatke, kompleksne tehnične podatke posameznih objektov za proizvodnjo električne energije ali odjemnih objektov, ter v postopek izrecno vključuje značilnosti ob zagonu, najnovejšo analizo zadostnosti regulacijskega območja in meje obratovalne sigurnosti;
- (20) „čas zaprtja trgovanja za integrirani postopek voznih redov“ pomeni čas, ko za dano ponovitev integriranega postopka voznih redov predložitev ali posodobitev ponudb za integrirani postopek voznih redov ni več dovoljena;
- (21) „model OPS-OPS“ pomeni model za izmenjavo storitev izravnave, kadar ponudnik storitve izravnave te storitve zagotavlja svojemu povezovalnemu OPS, ki te storitve izravnave nato zagotovi OPS prisilcu;
- (22) „povezovalni OPS“ pomeni operaterja prenosnega sistema, ki upravlja območje voznih redov, v katerem ponudniki storitev izravnave in bilančne skupine izpolnjujejo pogoje v zvezi z izravnavo;
- (23) „izmenjava storitev izravnave“ pomeni izmenjavo izravnalne energije ali izmenjavo izravnalne moči ali oboje;
- (24) „izmenjava izravnalne energije“ pomeni aktivacijo ponudb za izravnalno energijo za dobavo izravnalne energije OPS v območju voznih redov, ki ni območje, v katerem je priključen aktivirani ponudnik storitev izravnave;

- (25) „izmenjava izravnalne moči“ pomeni zagotavljanje izravnalne moči OPS, ki je v območju voznih redov, ki ni območje, v katerem je priključen ponudnik zakupljenih storitev izravnave;
- (26) „prenos izravnalne moči“ pomeni prenos izravnalne moči od ponudnika storitev izravnave, s katerim je bila prvotno sklenjena pogodba, na drugega ponudnika storitev izravnave;
- (27) „čas zaprtja trgovanja z izravnalno energijo“ pomeni čas, ko predložitev ali posodobitev ponudbe za izravnalno energijo za standardni produkt na skupnem urejenem seznamu ponudb ni več dovoljena;
- (28) „standardni produkt“ pomeni usklajen izravnalni produkt, ki ga opredelijo vsi OPS za izmenjavo storitev izravnave;
- (29) „obdobje priprave“ pomeni obdobje med predložitvijo zahtevka s strani povezovalnega OPS v primeru modela OPS-OPS ali pogodbenega OPS v primeru modela OPS-PSI, in začetkom obdobja spreminjanja moči;
- (30) „čas za polno aktivacijo“ pomeni obdobje med predložitvijo zahtevka za aktivacijo s strani povezovalnega OPS v primeru modela OPS-OPS ali pogodbenega OPS v primeru modela OPS-PSI in ustrezno polno dobavo zadevnega produkta;
- (31) „obdobje deaktivacije“ pomeni obdobje za spreminjanje moči od popolne dobave do zelene vrednosti ali od popolnega odjema nazaj do zelene vrednosti;
- (32) „obdobje dobave“ pomeni obdobje dobave, v katerem ponudnik storitev izravnave zagotovi polno zahtevano spremembo injekcije moči ali polno zahtevano spremembo odjema moči iz sistema;
- (33) „obdobje veljavnosti“ pomeni obdobje, v katerem je mogoče aktivirati ponudbo za izravnalno energijo ponudnika storitev izravnave, če so upoštevane vse značilnosti produkta. Obdobje veljavnosti je opredeljeno s časom začetka in časom konca;
- (34) „način aktivacije“ pomeni način aktivacije ponudb za izravnalno energijo, ročno ali avtomatsko, odvisno od tega, ali operater izravnalno energijo sproži ročno ali pa se ta sproži avtomatsko na način zaprte zanke;
- (35) „deljivost“ pomeni možnost OPS, da uporabi samo del ponudb za izravnalno energijo ali ponudb za izravnalno moč, ki jih ponudi ponudnik storitev izravnave, bodisi v smislu aktivacije moči bodisi v smislu trajanja;
- (36) „posebni produkt“ pomeni produkt, ki se razlikuje od standardnega;
- (37) „skupni urejeni seznam ponudb“ pomeni seznam ponudb za izravnalno energijo, ki so razvrščene po cenah ponudb, in se uporablja za aktivacijo teh ponudb;
- (38) „rok za predložitev ponudb za energijo za OPS“ pomeni skrajni rok, do katerega lahko povezovalni OPS funkciji optimizacije aktivacije posreduje ponudbe za izravnalno energijo, ki jih je prejel od ponudnika storitev izravnave;
- (39) „funkcija optimizacije aktivacije“ pomeni funkcijo upravljanja algoritma, ki se uporablja za optimizacijo aktivacije ponudb za izravnalno energijo;
- (40) „funkcija postopka netiranja odstopanj“ pomeni vlogo upravljanja algoritma, ki se uporablja za upravljanje postopka netiranja odstopanj;
- (41) „funkcija obračuna med OPS“ pomeni funkcijo izvajanja obračuna postopkov sodelovanja med OPS;
- (42) „funkcija optimizacije nabave zmogljivosti“ pomeni funkcijo upravljanja algoritma, ki se uporablja za optimizacijo zakupa izravnalne moči za OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč;
- (43) „model OPS-PSI“ pomeni model za izmenjavo storitev izravnave, kadar ponudnik storitev izravnave te storitve neposredno zagotavlja pogodbenemu OPS, ki te storitve izravnave nato zagotovi OPS prosilcu;
- (44) „pogodbeni OPS“ pomeni OPS, ki ima s ponudnikom storitev izravnave v drugem območju voznih redov sklenjeno pogodbo za storitve izravnave;
- (45) „OPS prosilec“ pomeni OPS, ki zaprosi za dobavo izravnalne energije.

Člen 3

Cilji in regulativni vidiki

1. Cilji te uredbe so:
 - (a) spodbujati učinkovito konkurenco, nediskriminacijo in preglednost na izravnalnih trgih;
 - (b) izboljšati učinkovitost izravnave ter učinkovitost evropskih in nacionalnih izravnalnih trgov;
 - (c) povezati izravnalne trge in spodbujati možnosti izmenjave storitev izravnave, hkrati pa prispevati k obratovalni sigurnosti;
 - (d) prispevati k učinkovitemu dolgoročnemu obratovanju in razvoju sistema za prenos električne energije ter elektroenergetskega sektorja v Uniji, hkrati pa spodbujati učinkovito in dosledno delovanje trga za dan vnaprej, trga znotraj dneva in izravnalnega trga;
 - (e) zagotoviti, da je zakup storitev izravnave pošten, objektivni, pregleden in na tržni podlagi ter da preprečuje nastanek nepotrebnih ovir za vstop novih udeležencev na trg, spodbuja likvidnost izravnalnih trgov in hkrati preprečuje neupravičena izkrivljanja znotraj notranjega trga z električno energijo;
 - (f) pospešiti udeležbo prilagajanja odjema, vključno z objekti združevanja in skladiščenjem energije, hkrati pa zagotoviti, da drugim storitvam izravnave konkurirajo pod enakimi konkurenčnimi pogoji in po potrebi delujejo neodvisno, kadar oskrbujejo en odjemni objekt;
 - (g) spodbujati udeležbo obnovljivih virov energije in prispevati k doseganju cilja Evropske unije v zvezi z uveljavitvijo obnovljivih virov energije.
2. Države članice, ustrezni regulativni organi in operaterji sistemov pri uporabi te uredbe:
 - (a) uporabljajo načeli sorazmernosti in nediskriminacije;
 - (b) zagotavljajo preglednost;
 - (c) uporabljajo načelo optimizacije med največjim celotnim izkoristkom in najnižjimi skupnimi stroški za vse sodelujoče strani;
 - (d) zagotovijo, da OPS za zagotavljanje sigurnosti in stabilnosti omrežja čim bolj izkoristijo tržne mehanizme;
 - (e) zagotovijo, da razvoj terminskih trgov ter trgov za dan vnaprej in znotraj dneva ni ogrožen;
 - (f) spoštujejo odgovornost zadevnega OPS, da se zagotovi sigurnost sistema, tudi v skladu z zahtevami nacionalne zakonodaje;
 - (g) se posvetujejo z zadevnimi ODS in upoštevajo morebitne učinke na njihov sistem;
 - (h) upoštevajo dogovorjene evropske standarde in tehnične specifikacije.

Člen 4

Pogoji ali metodologije OPS

1. OPS pripravijo pogoje ali metodologije, potrebne v skladu s to uredbo, ter jih predložijo v odobritev ustreznim regulativnim organom v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES v ustreznih rokih iz te uredbe.
2. Če mora predlog za pogoje ali metodologije v skladu s to uredbo oblikovati in o njem doseči soglasje več kot en OPS, udeleženi OPS tesno sodelujejo. OPS s pomočjo ENTSO za električno energijo o napredku pri pripravi teh pogojev ali metodologij redno obveščajo ustrezne regulativne organe in Agencijo.

3. Če OPS, ki odločajo o predlogih za pogoje ali metodologije v skladu s členom 5(2), med seboj ne morejo doseči soglasja, sprejmejo odločitev s kvalificirano večino. Za kvalificirano večino za predloge v skladu s členom 5(2) je potrebna večina:

- (a) OPS, ki predstavljajo vsaj 55 % držav članic, in
- (b) OPS, ki predstavljajo države članice, v katerih je vsaj 65 % prebivalstva Unije.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev v skladu s členom 5(2), mora zajemati OPS, ki predstavljajo vsaj štiri države članice, v nasprotnem primeru se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.

4. Če so zadevne regije sestavljene iz več kot pet držav članic in če OPS, ki odločajo o predlogih za pogoje ali metodologije v skladu s členom 5(3), med seboj ne morejo doseči soglasja, sprejmejo odločitev s kvalificirano večino. Za kvalificirano večino za predloge v skladu s členom 5(3) je potrebna večina:

- (a) OPS, ki predstavljajo vsaj 72 % zadevnih držav članic; in
- (b) OPS, ki predstavljajo države članice, v katerih je vsaj 65 % prebivalstva zadevnega območja.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev v skladu s členom 5(3), mora vključevati vsaj najmanjše število OPS, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalstva udeleženih držav članic, ter OPS, ki predstavljajo vsaj še eno zadevno državo članico, v nasprotnem primeru pa se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.

5. OPS, ki odločajo o predlogih za pogoje ali metodologije v skladu s členom 5(3) v zvezi z regijami, ki jih sestavlja pet držav članic ali manj, odločajo s soglasjem.

6. Pri odločanju OPS v skladu z odstavkoma 3 in 4 se dodeli po en glas na državo članico. Če je na ozemlju države članice več kot en OPS, država članica razdeli glasovalne pravice med OPS.

7. Če OPS ne predložijo predloga za pogoje ali metodologije ustreznim regulativnim organom v rokih iz te uredbe, ustreznim regulativnim organom in Agenciji predložijo ustrezne osnutke pogojev ali metodologij ter pojasnijo, zakaj niso sprejeli dogovora. Agencija obvesti Komisijo in v sodelovanju z ustreznimi regulativnimi organi na zahtevo Komisije razišče razloge, zaradi katerih dogovor ni bil sprejet, ter o njih obvesti Komisijo. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, da omogoči sprejetje zahtevanih pogojev ali metodologij v štirih mesecih po prejemu informacij Agencije.

Člen 5

Odobritev pogojev ali metodologij OPS

1. Vsak ustrezen regulativni organ v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES odobri pogoje ali metodologije, ki jih OPS pripravijo v skladu z odstavki 2, 3 in 4.

2. Vsi regulativni organiodobrijo predloge za naslednje pogoje ali metodologije:

- (a) okvire za vzpostavitev evropskih platform v skladu s členi 20(1), 21(1) in 22(1);
- (b) spremembe okvirov za vzpostavitev evropskih platform v skladu s členoma 20(5) in 21(5);
- (c) standardne produkte za izravnalno moč v skladu s členom 25(2);
- (d) metodologijo za klasifikacijo za namen aktivacije ponudb za izravnalno energijo v skladu s členom 29(3);
- (e) oceno možnega povečanja najmanjšega obsega ponudb za izravnalno energijo, ki se v skladu s členom 29(11) posredujejo evropskim platformam;
- (f) metodologije oblikovanja cen za izravnalno energijo in prenosno zmogljivost med trgovanjskimi območji, ki se uporablja za izmenjavo izravnalne energije ali izvedbo postopka netiranja odstopanja v skladu s členom 30(1) in (5);
- (g) harmonizacijo metodologije za postopek dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv na podlagi člena 38(3);

(h) metodologijo za sooptimiran postopek dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji v skladu s členom 40(1);

(i) pravila za obračun med OPS za nameravano izmenjavo energije v skladu s členom 50(1);

(j) uskladišev glavnih značilnosti bilančnega obračuna v skladu s členom 52(2);

o katerem lahko država članica poda mnenje zadevnemu regulativnemu organu.

3. Vsi regulativni organi zadevne regijeodobrijo predloge za naslednje pogoje ali metodologije:

(a) okvir za vzpostavitev evropske platforme za rezerve za nadomestitev v skladu s členom 19(1) za geografsko območje, ki zadeva vse OPS, ki izvajajo proces nadomestitve rezerve v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485;

(b) oblikovanje skupnih in usklajenih pravil ter postopka za izmenjavo in zakup izravnalne moči v skladu s členom 33(1) za geografsko območje, ki zadeva dva ali več OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč ali so si jo vzajemno pripravljene izmenjevati;

(c) metodologijo za izračun verjetnosti, da bo na razpolago prenosna zmogljivost med trgovanjskimi območji po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva v skladu s členom 33(6) za geografsko območje, ki zadeva OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč;

(d) izjemo, da ponudnikom storitev izravnave ne bi bil dovoljen prenos obveznosti, da bi zagotovili izravnalno moč v skladu s členom 34(1), za geografsko območje, v katerem je bil opravljen zakup izravnalne moči;

(e) uporabo modela OPS-PSI na geografskem območju, ki zajema dva ali več OPS, v skladu s členom 35(1);

(f) metodologijo za izračun prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za vsako območje izračuna zmogljivosti v skladu s členom 37(3);

(g) na geografskem območju z dvema ali več OPS uporabo postopka dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv na podlagi člena 38(1);

(h) za vsako območje izračuna zmogljivosti metodologijo za postopek dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji na tržni podlagi v skladu s členom 41(1);

(i) za vsako območje izračuna zmogljivosti metodologijo za postopek dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji na podlagi analize gospodarske učinkovitosti in seznam posameznih dodelitev prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji na podlagi analize gospodarske učinkovitosti v skladu s členom 42(1) in (5);

(j) pravila za obračun med OPS za nameravano izmenjavo energije v skladu s členom 50(3) za geografsko območje, ki zajema vse OPS, ki si namenoma izmenjujejo energijo znotraj sinhronega območja;

(k) pravila za obračun med OPS za nameravano izmenjavo energije v skladu s členom 50(4) za geografsko območje, ki zajema vse asinhrono povezane OPS, ki si namenoma izmenjujejo energijo;

(l) za vsako sinhrono območje pravila za obračun med OPS za nameravano izmenjavo energije v skladu s členom 51(1);

(m) pravila za obračun med OPS za nameravano izmenjavo energije v skladu s členom 51(2) za geografsko območje, ki zajema vse asinhrono povezane OPS;

(n) izjemo na ravni sinhronega območja od uskladišev obdobja bilančnega obračuna v skladu s členom 53(2);

(o) načela algoritmov za izravnavo v skladu s členom 58(3) za geografsko območje, ki zajema dva ali več OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč;

o katerem lahko država članica poda mnenje zadevnemu regulativnemu organu.

4. Vsi regulativni organi vsake zadevne države članice za vsak primer posebejodobrijo predloge za naslednje pogoje ali metodologije:

(a) izjemo od objavljanja informacij o ponujenih cenah v ponudbah za izravnalno energijo ali izravnalno moč zaradi pomislekov glede zlorabe trga v skladu s členom 12(4);

(b) kadar je primerno, metodologijo za razporeditev stroškov, ki izhajajo iz ukrepanja ODS, v skladu s členom 15(3);

(c) pogoje v zvezi z izravnavo v skladu s členom 18;

- (d) opredelitev in uporabo posebnih produktov v skladu s členom 26(1);
- (e) omejitve zneska ponudb, ki se posreduje evropskim platformam v skladu s členom 29(10);
- (f) izjemo za ločen zakup izravnalne moči navzgor in navzdol v skladu s členom 32(3);
- (g) kadar je primerno, dodaten mehanizem obračuna, ločen od bilančnega obračuna, za obračun stroškov zakupa izravnalne moči, upravnih in drugih stroškov, povezanih z izravnavo z bilančnimi skupinami, v skladu s členom 44(3);
- (h) odstopanja od ene ali več določb te uredbe v skladu s členom 62(2);
- (i) stroške, povezane z obveznostmi operaterjev sistemov ali tretjih subjektov, ki so jim bile dodeljene naloge, v skladu s to uredbo na podlagi člena 8(1);

o katerem lahko država članica poda mnenje zadevnemu regulativnemu organu.

5. Predlog za pogoje ali metodologije vključuje predlagani časovni okvir za njihovo izvajanje in opis njihovega pričakovanega učinka na cilje te uredbe. Časovni okvir za izvajanje ni daljši od 12 mesecev po odobritvi ustreznih regulativnih organov, razen če se vsi ustrezni regulativni organi strinjajo s podaljšanjem časovnega okvira za izvajanje ali če ta uredba določa različne časovne okvire. Predlogi za pogoje ali metodologije, ki jih mora odobriti več regulativnih organov ali vsi regulativni organi, se hkrati s predložitvijo regulativnim organom predložijo tudi Agenciji. Agencija na zahtevo ustreznih regulativnih organov v treh mesecih izda mnenje o predlogih za pogoje ali metodologije.

6. Če je za odobritev pogojev ali metodologij potrebna odločitev več kot enega regulativnega organa, se ustrezni regulativni organi posvetujejo, tesno sodelujejo in se usklajujejo, da bi sprejeli dogovor. Kadar Agencija izda mnenje, ga ustrezni regulativni organi upoštevajo. Regulativni organi sprejmejo odločitve o pogojih ali metodologijah, predloženih v skladu z odstavkoma 2 in 3, v šestih mesecih od datuma, ko ustrezni regulativni organ ali, kadar je to primerno, zadnji ustrezni regulativni organ prejme pogoje ali metodologije.

7. Če ustrezni regulativni organi ne morejo doseči dogovora v obdobju iz odstavka 6 ali če predložijo skupno zahtevo, Agencija sprejme odločitev o predloženih predlogih za pogoje ali metodologije v šestih mesecih od dneva predložitve v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 713/2009.

8. Vsaka stranka se lahko pritoži zoper ustreznega operaterja sistema ali OPS v zvezi z obveznostmi ali odločitvami zadevnega systemskega operaterja ali zadevnega OPS iz te uredbe in lahko pritožbo posreduje ustreznemu regulativnemu organu, ki kot organ za reševanje sporov sprejme odločitve v dveh mesecih po prejemu pritožbe. Navedeni rok se lahko podaljša za dodatna dva meseca, če ustrezni regulativni organ zahteva dodatne informacije. Navedeni podaljšan rok se lahko dodatno podaljša s soglasjem pritožnika. Odločitev ustreznega regulativnega organa je zavezujoča, dokler se ne ovzre s pritožbo.

Člen 6

Spremembe pogojev ali metodologij OPS

1. Kadar eden ali več regulativnih organov v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES zahteva spremembo zaradi odobritve pogojev ali metodologij, predloženih v skladu s členom 5(2), (3) in (4), zadevni OPS v dveh mesecih od zahteve ustreznih regulativnih organov v odobritev predložijo predlog za spremenjene pogoje ali metodologije. Ustrezni regulativni organi o spremenjenih pogojih ali metodologijah odločijo v dveh mesecih po njihovi predložitvi.

2. Če ustrezni pristojni regulativni organi ne morejo doseči dogovora o pogojih ali metodologijah v dveh mesecih ali če predložijo skupno zahtevo, Agencija o spremenjenih pogojih ali metodologijah odloči v šestih mesecih v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 713/2009. Če zadevni OPS ne predložijo predloga za spremenjene pogoje ali metodologije, se uporablja postopek iz člena 4.

3. OPS, pristojni za pripravo predloga za pogoje ali metodologije, ali regulativni organi, pristojni za njihovo sprejetje v skladu s členom 5(2), (3) in (4), lahko zahtevajo spremembe navedenih pogojev ali metodologij. Predlogi za spremembe pogojev ali metodologij se predložijo v posvetovanje v skladu s postopkom iz člena 10 in se odobrijo v skladu s postopkom iz členov 4 in 5.

Člen 7

Objava pogojev ali metodologij na spletu

OPS, pristojni za vzpostavitev pogojev ali metodologij v skladu s to uredbo, te pogoje ali metodologije objavijo na spletu, ko jih odobrijo ustrezni regulativni organi, kadar taka odobritev ni potrebna, pa po njihovi uvedbi, razen kadar se take informacije štejejo za zaupne v skladu s členom 11.

Člen 8

Povrnitev stroškov

1. Stroške, povezane z obveznostmi operaterjev sistemov ali tretjih subjektov, ki so jim bile dodeljene naloge, v skladu s to uredbo, ocenijo ustrezni regulativni organi v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES.
2. Stroški, za katere ustrezni regulativni organ oceni, da so razumni, učinkoviti in sorazmerni, se povrnejo z omrežnimi tarifami ali drugimi primernimi mehanizmi, ki jih določijo ustrezni regulativni organi.
3. Operaterji sistemov ali subjekti, ki so jim bile dodeljene naloge, na zahtevo ustreznih regulativnih organov v treh mesecih od zahteve zagotovijo informacije, ki so potrebne za lažjo oceno nastalih stroškov.
4. Vse stroške, ki jih imajo udeleženci na trgu pri izpolnjevanju zahtev te uredbe, krijejo ti udeleženci na trgu.

Člen 9

Udeležba zainteresiranih strani

Agencija v tesnem sodelovanju z ENTSO za električno energijo organizira udeležbo zainteresiranih strani v zvezi z izravnalnim trgom in drugimi vidiki izvajanja te uredbe. Taka udeležba zajema tudi redne sestanke z zainteresiranimi stranmi, na katerih se ugotavljajo težave in predlagajo izboljšave v zvezi s povezovanjem izravnalnega trga.

Člen 10

Javno posvetovanje

1. OPS, pristojni za predložitev predlogov za pogoje ali metodologije ali njihove spremembe v skladu s to uredbo, se z zainteresiranimi stranmi, med drugim tudi z zadevnimi organi posamezne države članice, vsaj mesec dni posvetujejo o osnutkih predlogov pogojev ali metodologij in drugih izvedbenih ukrepih.
2. Posvetovanje ne sme trajati manj kot en mesec, razen posvetovanja o osnutkih predlogov v skladu s členom 5(2)(a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h) in (j), ki traja vsaj dva meseca.
3. Vsaj o predlogih v skladu s členom 5(2)(a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h) in (j) poteka javno posvetovanje na evropski ravni.
4. Vsaj o predlogih v skladu s členom 5(3)(a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h), (i), (n) in (o) poteka javno posvetovanje na ustrezni regionalni ravni.
5. Vsaj o predlogih v skladu s členom 5(4)(a), (b), (c), (d), (e), (f), (g) in (i) javno posvetovanje poteka v vsaki zadevni državi članici.
6. OPS, odgovorni za predlog za pogoje ali metodologije, ustrezno upoštevajo stališča zainteresiranih strani, ki izhajajo iz posvetovanj, opravljenih v skladu z odstavki 2 do 5, preden se predlog predloži v regulativno odobritev. V vseh primerih se hkrati s predložitvijo predloga poda tehtna utemeljitev razlogov za vključitev ali izključitev stališč, ki izhajajo iz posvetovanja, ter se pravočasno objavi pred objavo predloga za pogoje ali metodologije ali hkrati z njo.

Člen 11

Obveznosti glede zaupnosti

1. Za vse zaupne informacije, ki se prejmejo, izmenjajo ali posredujejo v skladu s to uredbo, veljajo pogoji o varovanju poslovne skrivnosti iz odstavkov 2, 3 in 4.

2. Obveznost varovanja poslovne skrivnosti se uporablja za vse osebe, za katere veljajo določbe te uredbe.
3. Brez poseganja v zadeve, za katere veljajo nacionalno pravo, druge določbe te uredbe ali druga zadevna zakonodaja Unije, se zaupne informacije, ki jih osebe ali regulativni organi iz odstavka 2 prejmejo pri opravljanju svojih dolžnosti, ne smejo razkriti nobeni drugi osebi ali organu.
4. Brez poseganja v zadeve, za katere veljajo nacionalna zakonodaja ali zakonodaja Unije, lahko regulativni organi, organi ali osebe, ki prejmejo zaupne informacije v skladu s to uredbo, te informacije uporabijo le za opravljanje svojih dolžnosti na podlagi te uredbe, razen če je primarni lastnik podatkov zagotovil pisno soglasje.

Člen 12

Objava informacij

1. Vsi subjekti iz člena 1(2) OPS zagotovijo vse ustrezne informacije za izpolnjevanje obveznosti iz odstavkov 3 do 5.
2. Vsi subjekti iz člena 1(2) zagotovijo, da čas in oblika objave informacij iz odstavkov 3 do 5 ne ustvarjata dejanske ali morebitne konkurenčne prednosti ali slabšega položaja za nobeno posamezno osebo ali podjetje.
3. Vsak OPS javno objavi naslednje informacije, takoj ko so te na voljo:
 - (a) informacije v zvezi s trenutnim ravnovesjem v sistemu svojega območja voznih redov ali območij voznih redov, takoj, ko je možno, vendar najpozneje 30 minut po realnem času;
 - (b) informacije o vseh ponudbah za izravnalno energijo s svojega območja ali območij voznih redov, po potrebi anonimizirane, in sicer najpozneje 30 minut po koncu ustrezne tržne časovne enote. Informacije vključujejo:
 - (i) vrsto produkta;
 - (ii) obdobje veljavnosti;
 - (iii) ponujene količine;
 - (iv) ponujene cene;
 - (v) informacije o tem, ali je bila ponudba prijavljena kot nerazpoložljiva;
 - (c) informacije o tem, ali je bila ponudba za izravnalno energijo pretvorjena iz posebnega produkta ali iz integriranega postopka voznih redov, najpozneje 30 minut po koncu ustrezne tržne časovne enote;
 - (d) informacije o tem, kako so bile ponudbe za izravnalno energijo iz posebnih produktov ali integriranega postopka voznih redov pretvorjene v ponudbe za izravnalno energijo iz standardnih produktov, najpozneje 30 minut po koncu ustrezne tržne časovne enote;
 - (e) združene informacije o ponudbah za izravnalno energijo najpozneje 30 minut po koncu ustrezne tržne časovne enote, ki vključujejo:
 - (i) skupen obseg ponujenih ponudb za izravnalno energijo;
 - (ii) skupen obseg ponujenih ponudb za izravnalno energijo, ločeno po vrstah rezerv;
 - (iii) skupen obseg ponujenih in aktiviranih ponudb za izravnalno energijo, ločeno po standardnih in posebnih produktih;
 - (iv) obseg nerazpoložljivih ponudb, ločeno glede na vrste rezerv;
 - (f) informacije o ponujenih količinah in ponujenih cenah zakupljene izravnalne moči, po potrebi anonimizirane, najpozneje eno uro po tem, ko so bili ponudnikom sporočeni rezultati zakupa;
 - (g) prvotne pogoje v zvezi z izravnavo iz člena 18 najpozneje mesec dni pred uporabo, spremembe pogojev pa takoj po odobritvi s strani ustreznega regulativnega organa v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES;

- (h) informacije o dodelitvi prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv v skladu s členom 38 najpozneje 24 ur po dodelitvi in najpozneje šest ur pred uporabo dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji:
 - (i) datum in čas sprejetja odločitve o dodelitvi;
 - (ii) obdobje dodelitve;
 - (iii) dodeljene količine;
 - (iv) tržne vrednosti, uporabljene kot podlaga v postopku dodeljevanja v skladu s členom 39;
- (i) informacije o uporabi dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv v skladu s členom 38 najpozneje teden po uporabi dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji:
 - (i) obseg dodeljene in uporabljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za vsako tržno časovno enoto;
 - (ii) obseg sproščene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za poznejše časovne okvire za vsako tržno časovno enoto;
 - (iii) oceno dejanskih stroškov in koristi postopka dodeljevanja;
- (j) odobrene metodologije iz členov 40, 41 in 42 vsaj en mesec pred uporabo;
- (k) opis zahtev vseh razvitih algoritmov in njihovih sprememb iz člena 58 vsaj en mesec pred uporabo;
- (l) skupno letno poročilo iz člena 59.

4. Na podlagi odobritve v skladu s členom 18 se lahko vsak OPS odloči, da ne bo objavil informacij o ponujenih cenah in količinah izravnalne moči ali ponudbah za izravnalno energijo, če je to utemeljeno s pomisleki glede zlorabe trga in če ne škoduje učinkovitemu delovanju trgov električne energije. OPS o taki neobjavi ustreznemu regulativnemu organu v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES poroča vsaj enkrat letno.

5. Najpozneje dve leti po začetku veljavnosti te uredbe vsak OPS objavi informacije v skladu z odstavkom 3 v skupno dogovorjeni usklajeni obliki vsaj na platformi za preglednost informacij, vzpostavljeni v skladu s členom 3 Uredbe (EU) št. 543/2013. Najpozneje štiri mesece po začetku veljavnosti te uredbe ENTSO za električno energijo posodobi priručnik s postopki iz člena 5 Uredbe (EU) št. 543/2013 ter ga predloži Agenciji, ki svoje mnenje poda v dveh mesecih.

Člen 13

Prenos in dodelitev nalog

1. OPS lahko vse naloge ali del katere koli naloge, za katero je pooblaščen na podlagi te uredbe, prenese na eno ali več tretjih oseb, če lahko tretja oseba izvaja zadevno nalogo vsaj enako učinkovito kot OPS, ki prenese naloge. OPS, ki prenese naloge, je še naprej odgovoren za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe, vključno z zagotavljanjem dostopa do informacij, ki jih ustrezni regulativni organi potrebujejo za spremljanje v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES.
2. Zadevna tretja oseba pred prenosom nalog jasno dokaže OPS, ki prenese naloge, da je sposobna izpolniti prenesene naloge.
3. Če se vse naloge ali del katere koli naloge iz te uredbe prenesejo na tretjo osebo, OPS, ki prenese naloge, zagotovi, da so pred prenosom nalog sklenjeni ustrezni sporazumi o zaupnosti v skladu z njegovimi obveznostmi glede zaupnosti. Po prenosu vseh nalog ali dela katere koli naloge na tretjo osebo mora OPS, ki prenese naloge, o tem obvestiti ustrezni regulativni organ in odločitev o prenosu objaviti na spletu.
4. Država članica ali, kadar je to primerno, ustrezni regulativni organ lahko brez poseganja v naloge, poverjene OPS na podlagi Direktive 2009/72/ES, naloge ali obveznosti, za katere so OPS pooblaščen na podlagi te uredbe, dodeli eni ali več tretjim osebam. Zadevna država članica ali, kadar je primerno, zadevni regulativni organ lahko dodeli le tiste naloge in obveznosti OPS, ki ne zahtevajo neposrednega sodelovanja, skupnega odločanja ali sklepanja pogodbenega razmerja z OPS iz drugih držav članic. Zadevna tretja oseba pred dodelitvijo jasno dokaže državi članici ali, kadar je primerno, ustreznemu regulativnemu organu, da je sposobna izpolniti dodeljeno nalogo.
5. Če država članica ali regulativni organ naloge in obveznosti dodeli tretji osebi, se sklicevanja na OPS v tej uredbi razumejo kot sklicevanja na subjekt, ki so mu bile dodeljene naloge in obveznosti. Ustrezni regulativni organ zagotovi regulativni nadzor nad subjektom, ki so mu bile dodeljene naloge in obveznosti, glede teh nalog in obveznosti.

NASLOV II

IZRAVNALNI TRG ELEKTRIČNE ENERGIJE

POGLAVJE 1

Funkcije in odgovornosti

Člen 14

Vloga OPS

1. Vsak OPS je odgovoren za nabavo storitev izravnave od ponudnikov storitev izravnave, da zagotovi obratovalno sigurnost.
2. Vsak OPS uporabi model samodispečiranja za določitev voznih redov proizvodnje in voznih redov odjema. OPS, ki v času začetka veljavnosti te uredbe uporabljajo model centralnega dispečiranja, o tem obvestijo ustrezni regulativni organ v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES, da lahko za določitev voznih redov proizvodnje in odjema še naprej uporabljajo model centralnega dispečiranja. Ustrezni regulativni organ preveri, ali so naloge in odgovornosti OPS skladne z opredelitvijo iz člena 2(18).

Člen 15

Sodelovanje z OPS

1. ODS, OPS, ponudniki storitev izravnave in bilančne skupine sodelujejo, da bi zagotovile učinkovito in uspešno izravnavo.
2. Vsak ODS povezovalnemu OPS pravočasno zagotovi vse informacije, potrebne za izvedbo bilančnega obračuna, skladno s pogoji v zvezi z izravnavo v skladu s členom 18.
3. Vsak OPS lahko skupaj z ODS, na katere so priključeni viri rezerv in ki so na njegovem regulacijskem območju, izdelata metodologijo za razporeditev stroškov, ki izhajajo iz ukrepanja ODS v skladu s členom 182(4) in (5) Uredbe (EU) 2017/1485. Metodologija zagotavlja pravično razporeditev stroškov in upošteva odgovornosti udeleženih strani.
4. ODS povezovalnemu OPS sporočijo vse omejitve, opredeljene v skladu s členom 182(4) in (5) Uredbe (EU) 2017/1485, ki bi lahko vplivale na zahteve iz te uredbe.

Člen 16

Vloga ponudnikov storitev izravnave

1. ponudnik storitev izravnave se prijavi za predložitev ponudb za izravnalno energijo ali izravnalno moč, ki jih aktivira ali zakupi povezovalni OPS ali, v modelu OPS-PSI, pogodbeni OPS. Uspešno zaključen postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti, ki ga zagotovi povezovalni OPS in poteka v skladu s členoma 159 in 162 Uredbe (EU) 2017/1485, se šteje kot predpogoj za uspešen zaključek postopka ugotavljanja sposobnosti za pridobitev statusa ponudnika storitev izravnave na podlagi te uredbe.
2. Vsak ponudnik storitev izravnave predloži povezovalnemu OPS svoje ponudbe za izravnalno moč, ki vplivajo na eno ali več bilančnih skupin.
3. Vsak ponudnik storitev izravnave, ki sodeluje v postopku nabave izravnalne moči, predloži ponudbe za izravnalno moč in jih ima tudi pravico posodobiti še pred koncem postopka zakupa.
4. Vsak ponudnik storitev izravnave, ki ima pogodbo za izravnalno moč, svojemu povezovalnemu OPS predloži ponudbe za izravnalno energijo ali ponudbe za integrirani postopek voznih redov, ki ustrezajo količini, produktom in drugim zahtevam iz pogodbe za izravnalno moč.
5. Vsak ponudnik storitev izravnave ima pravico, da svojemu povezovalnemu OPS predloži ponudbe za izravnalno energijo iz standardnih ali posebnih produktov ali ponudbe za integrirani postopek voznih redov, za katere je uspešno preстал postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti v skladu s členoma 159 in 162 Uredbe (EU) 2017/1485.

6. Cena ponudb za izravnalno energijo ali ponudb za integrirani postopek voznih redov iz standardnih in posebnih produktov v skladu z odstavkom 4 ni vnaprej določena v pogodbi za izravnalno moč. OPS lahko predlaga izjemo od tega pravila v predlogu za pogoje, povezane z ureditvijo izravnave v skladu s členom 18. Taka izjema velja le za posebne produkte v skladu s členom 26(3)(b) in ji mora biti priložena utemeljitev, ki dokazuje večjo gospodarsko učinkovitost.
7. Prepovedana je diskriminacija med ponodbami za izravnalno energijo ali ponodbami za integrirani postopek voznih redov, predloženimi v skladu z odstavkom 4, in ponodbami za izravnalno energijo ali ponodbami za integrirani postopek voznih redov, predloženimi v skladu z odstavkom 5.
8. Pri vsakem produktu za izravnalno energijo ali izravnalno moč spadajo enota za zagotavljanje rezerv, skupina za zagotavljanje rezerv, odjemni objekt ali tretja oseba in povezane bilančne skupine v skladu s členom 18(4)(d) na isto območje voznih redov.

Člen 17

Vloga bilančnih skupin

1. Bilančna skupina si v realnem času prizadeva ostati v ravnovesju ali pomaga pri ohranjanju ravnovesja elektroenergetskega sistema. Podrobne zahteve v zvezi s to obveznostjo so opredeljene v predlogu za pogoje, povezane z ureditvijo izravnave v skladu s členom 18.
2. Vsaka bilančna skupina je finančno odgovorna za odstopanja, ki se obračunajo s povezovalnim OPS.
3. Pred časom zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva lahko vsaka bilančna skupina spremeni vozne rede, potrebne za izračun svojega stanja v skladu s členom 54. OPS, ki uporabljajo model centralnega dispečiranja, lahko v pogojih, povezanih z ureditvijo izravnave, v skladu s členom 18 določijo posebne pogoje in pravila za spreminjanje voznih redov bilančnih skupin.
4. Po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva lahko vsaka bilančna skupina skladno s pravili iz pogojev, povezanih z ureditvijo izravnave v skladu s členom 18, spremeni notranje komercialne vozne rede, potrebne za izračun svojega stanja v skladu s členom 54.

Člen 18

Pogoji, povezani z izravnavo

1. Najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe OPS v državi članici za vsa območja voznih redov te države članice pripravijo predlog v zvezi s:
 - (a) pogoji za ponudnike storitev izravnave;
 - (b) pogoji za bilančne skupine.Kjer sta na območju RDMF dejavna dva ali več OPS, lahko vsi OPS na navedenem območju RDMF, ob odobritvi ustreznih regulativnih organov, pripravijo skupen predlog.
2. Pogoji v skladu z odstavkom 1 vključujejo tudi pravila za zaustavitev in ponovno vzpostavitev tržnih dejavnosti v skladu s členom 36 Uredbe (EU) 2017/2196 in pravila za obračun v primeru prekinitve tržne dejavnosti v skladu s členom 39 Uredbe (EU) 2017/2196, in sicer po odobritvi v skladu s členom 4 Uredbe (EU) 2017/2196.
3. Vsak OPS pri pripravi predlogov pogojev za ponudnike storitev izravnave in bilančne skupine:
 - (a) usklajuje svoje predloge z OPS in ODS, na katere bi lahko ti pogoji vplivali;
 - (b) spoštuje okvire za vzpostavitev evropskih platform za izmenjavo izravnalne energije in za postopek netiranja odstopanj v skladu s členi 19, 20, 21 in 22;
 - (c) sodeluje z drugimi ODS in drugimi zainteresiranimi stranmi ves čas priprave predloga ter upošteva njihova mnenja brez poseganja določbe člena 10 o javnem posvetovanju.

4. Pogoji za ponudnike storitev izravnave:
 - (a) opredeljujejo razumne in utemeljene zahteve za zagotavljanje storitev izravnave;
 - (b) omogočajo združevanje odjemnih objektov, objektov za hrambo energije in objektov za proizvodnjo električne energije v območju voznih redov za zagotavljanje storitev izravnave pod pogoji iz odstavka 5(c);
 - (c) omogočajo lastnikom odjemnih objektov, tretjim osebam in lastnikom objektov za proizvodnjo električne energije iz tradicionalnih in obnovljivih virov energije ter lastnikom enot za hrambo energije, da postanejo ponudniki storitev izravnave;
 - (d) določajo, da se vsaka ponudba za izravnalno energijo, ki jo da ponudnik storitev izravnave, dodeli eni ali več bilančnim skupinam, da je mogoče izračunati prilagoditev odstopanja v skladu s členom 49.
5. Pogoji za ponudnike storitev izravnave vsebujejo:
 - (a) pravila za postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti za pridobitev statusa ponudnika storitev izravnave na podlagi člena 16;
 - (b) pravila, zahteve in časovne okvire za zakup in prenos izravnalne moči v skladu s členi 32, 33 in 34;
 - (c) pravila in pogoje za združevanje odjemnih objektov, objektov za shranjevanje energije in objektov za proizvodnjo električne energije v območju voznih redov za pridobitev statusa ponudnika storitev izravnave;
 - (d) zahteve glede podatkov in informacij, ki jih je treba med postopkom predhodnega ugotavljanja sposobnosti in delovanjem izravnalnega trga posredovati povezovalnemu OPS in, kadar je to primerno, ODS, na katerega so priključeni viri rezerv;
 - (e) pravila in pogoje za dodelitev vsake ponudbe za izravnalno energijo, ki jo da ponudnik storitev izravnave, eni ali več bilančnim skupinam, v skladu z odstavkom 4(d);
 - (f) zahteve glede podatkov in informacij, ki jih je treba posredovati povezovalnemu OPS in, kadar je to primerno, ODS, na katerega so priključeni viri rezerv, da se oceni zagotavljanje storitev izravnave v skladu s členi 154(1) in (8), 158(1)(e) in (4)(b) ter 161(1)(f) in (4)(b) Uredbe (EU) 2017/1485;
 - (g) opredelitev lokacije za vsak standardni produkt in vsak posebni produkt, pri čemer se upošteva odstavek 5(c);
 - (h) pravila za določitev količine izravnalne energije, ki se obračuna s ponudnikom storitev izravnave v skladu s členom 45;
 - (i) pravila za obračun ponudnikov storitev izravnave, kot je opredeljeno v poglavjih 2 in 5 naslova V;
 - (j) najdaljše obdobje za dokončanje obračuna izravnalne energije s ponudnikom storitev izravnave v skladu s členom 45 za katero koli dano obdobje bilančnega obračuna;
 - (k) posledice ob neizpolnjevanju pogojev, ki veljajo za ponudnike storitev izravnave.
6. Pogoji za bilančne skupine vsebujejo:
 - (a) opredelitev odgovornosti za izravnavo za vsak priključek na način, ki preprečuje vrzeli ali prekrivanja odgovornosti za izravnavo različnih udeležencev na trgu, ki temu priključku zagotavljajo storitve;
 - (b) zahteve za pridobitev statusa bilančne skupine;
 - (c) zahtevo, da vse bilančne skupine finančno odgovarjajo za svoja odstopanja in da se odstopanja obračunajo s povezovalnim OPS;
 - (d) zahteve glede podatkov in informacij, ki jih je treba posredovati povezovalnemu OPS za izračun odstopanj;
 - (e) pravila za bilančne skupine za spremembo njihovih voznih redov pred časom zaprtja trgovanja z energijo znotraj dneva in po njem v skladu s členom 17(3) in (4);

- (f) pravila za obračun bilančnih skupin, kot je opredeljeno v poglavju 4 naslova V;
- (g) razmejitve območja odstopanja v skladu s členom 54(2) in območja cene odstopanja;
- (h) najdaljše obdobje za dokončanje bilančnega obračuna z bilančnimi skupinami za katero koli dano obdobje bilančnega obračuna v skladu s členom 54;
- (i) posledice neizpolnjevanja pogojev, ki veljajo za bilančne skupine;
- (j) obveznost bilančnih skupin, da povezovalnemu OPS sporočijo vse spremembe stanja;
- (k) pravila za obračun v skladu s členi 52, 53, 54 in 55;
- (l) kjer obstajajo, določbe za izvzetje odstopanj iz bilančnega obračuna, ko so povezana z uvedbo omejitev spreminjanja moči za znižanje bistvenih odstopanj frekvence v skladu s členom 137(4) Uredbe (EU) 2017/1485.

7. Vsak povezovalni OPS lahko v predlog pogojev za ponudnike storitev izravnave ali v pogoje za bilančne skupine vključi naslednje elemente:

- (a) zahtevo, da morajo ponudniki storitev izravnave zagotoviti informacije o neizkoriščenih proizvodnih zmogljivostih in svojih drugih izravnalnih virih, in sicer po času zaprtja trgovanja za dan vnaprej in po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva;
- (b) kadar je to upravičeno, zahtevo, da morajo ponudniki storitev izravnave ponuditi neizkoriščene proizvodne zmogljivosti ali druge izravnalne vire prek ponudb za izravnalno energijo ali ponudb za integrirani postopek voznih redov na izravnalnih trgih po času zaprtja trgovanja za dan vnaprej brez poseganja v možnost ponudnikov storitev izravnave, da spremenijo svoje ponudbe za izravnalno energijo pred časom zaprtja trgovanja z izravnalno energijo ali časom zaprtja trgovanja za integrirani postopek voznih redov zaradi trgovanja na trgu znotraj dneva;
- (c) kadar je to upravičeno, zahtevo, da morajo ponudniki storitev izravnave ponuditi neizkoriščene proizvodne zmogljivosti ali druge izravnalne vire prek ponudb za izravnalno energijo ali ponudb za integrirani postopek voznih redov na izravnalnih trgih po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva;
- (d) posebne zahteve v zvezi s stanjem bilančnih skupin, ki je bilo predloženo po časovnem obdobju trgovanja za dan vnaprej, da se zagotovi, da je vsota njihovih zunanjih komercialnih voznih redov in notranjih komercialnih voznih redov enaka vsoti njihovih voznih redov fizične proizvodnje in voznih redov odjema, pri čemer se, kjer je ustrezno, upošteva kompenzacija za izgube električne energije;
- (e) izjemo od objavljanja informacij o ponujenih cenah v ponudbah za izravnalno energijo ali izravnalno moč zaradi pomislekov glede zlorabe trga v skladu s členom 12(4);
- (f) izjemo za posebne produkte, opredeljene v členu 26(3)(b), za vnaprejšnje določanje cene ponudb za izravnalno energijo iz pogodbe za izravnalno moč v skladu s členom 16(6);
- (g) možnost uporabe dvojnih cen za vsa odstopanja na podlagi pogojev iz člena 52(2)(d)(i) in metodologijo za uporabo dvojnih cen na podlagi člena 52(2)(d)(ii).

8. OPS, ki uporabljajo model centralnega dispečiranja, v pogoje, povezane z izravnavo, vključijo tudi naslednje elemente:

- (a) čas zaprtja trgovanja za integrirani postopek voznih redov v skladu s členom 24(5);
- (b) pravila za posodobitev ponudb za integrirani postopek voznih redov po vsakem času zaprtja trgovanja za integrirani postopek voznih redov v skladu s členom 24(6);
- (c) pravila za uporabo ponudb za integrirani postopek voznih redov pred časom zaprtja trgovanja z izravnalno energijo v skladu s členom 24(7);
- (d) pravila za pretvorbo ponudb za integrirani postopek voznih redov v skladu s členom 27.

9. Vsak OPS v svojem območju ali območjih voznih redov spremlja, kako vse strani izpolnjujejo zahteve iz pogojev za izravnavo.

POGLAVJE 2

Evropske platforme za izmenjavo izravnalne energije

Člen 19

Evropska platforma za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za nadomestitev

1. V šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS, ki izvajajo proces nadomestitve rezerve v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485, pripravijo predlog za izvedbeni okvir za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za nadomestitev.
2. Evropska platforma za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za nadomestitev, ki jo upravljajo OPS ali subjekt, ki ga OPS ustanovijo, temelji na skupnih načelih upravljanja in poslovnih procesih ter vsebuje vsaj funkcijo optimizacije aktivacije in funkcijo obračuna med OPS. Ta evropska platforma uporablja večstranski model OPS-OPS s skupnimi urejenimi sezname ponudb za izmenjavo vseh ponudb za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za nadomestitev, razen nerazpoložljivih ponudb v skladu s členom 29(14).
3. Predlog iz odstavka 1 vključuje vsaj:
 - (a) zasnovano evropske platforme na višji ravni;
 - (b) načrt in časovni razpored za uvedbo evropske platforme;
 - (c) opredelitev funkcij, potrebnih za upravljanje evropske platforme;
 - (d) predlagana pravila v zvezi z upravljanjem in delovanjem evropske platforme, ki temeljijo na načelu nediskriminacije ter zagotavljajo, da se vsi OPS člani obravnavajo enako in da noben OPS zaradi udeležbe v funkcijah evropske platforme nima koristi, ki izvirajo iz neupravičenih gospodarskih prednosti;
 - (e) predlagano imenovanje subjekta ali subjektov, ki bodo izvajali funkcije, opredeljene v predlogu. Kadar OPS predlagajo imenovanje več kot enega subjekta, predlog dokazuje in zagotavlja:
 - (i) skladno dodelitev funkcij subjektom, ki upravljajo evropsko platformo. V predlogu se v celoti upošteva potreba po usklajevanju različnih funkcij, dodeljenih subjektom, ki upravljajo evropsko platformo;
 - (ii) da predlagana struktura evropske platforme in dodelitev funkcij zagotavljata učinkovito in uspešno upravljanje, delovanje in regulativni nadzor nad evropsko platformo ter prispevata k doseganju ciljev te uredbe;
 - (iii) učinkovit postopek usklajevanja in odločanja za reševanje nasprotujočih si stališč subjektov, ki upravljajo evropsko platformo;
 - (f) okvir za uskladitev pogojev, povezanih z ureditvijo izravnave v skladu s členom 18;
 - (g) podrobna načela za delitev skupnih stroškov, vključno s podrobno kategorizacijo skupnih stroškov, v skladu s členom 23;
 - (h) čas zaprtja trgovanja z izravnalno energijo za vse standardne produkte za rezerve za nadomestitev v skladu s členom 24;
 - (i) opredelitev standardnih produktov za izravnalno energijo iz rezerv za nadomestitev v skladu s členom 25;
 - (j) rok za predložitev ponudb za energijo za OPS v skladu s členom 29(13);
 - (k) skupne urejene sezname ponudb, ki se organizirajo s skupno funkcijo optimizacije aktivacije v skladu s členom 31;
 - (l) opis algoritma za izvajanje funkcije optimizacije aktivacije za ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za nadomestitev v skladu s členom 58.
4. V šestih mesecih po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za nadomestitev vsi OPS, ki izvajajo proces nadomestitve rezerve v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485, imenujejo predlagani subjekt ali subjekte, ki so pooblaščenici za upravljanje evropske platforme v skladu z odstavkom 3(e).

5. V enem letu po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za nadomestitev vsi OPS, ki izvajajo proces nadomestitve rezerve v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485 in imajo vsaj enega medsebojno povezanega sosednjega OPS, ki izvaja proces rezerv za nadomestitev, uvedejo in usposobijo evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za nadomestitev. Prek evropske platforme:

- (a) predložijo vse ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za nadomestitev;
- (b) izmenjujejo vse ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za nadomestitev, razen nerazpoložljivih ponudb v skladu s členom 29(14);
- (c) skušajo izpolniti vse svoje potrebe po izravnalni energiji iz rezerv za nadomestitev.

Člen 20

Evropska platforma za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca z ročno aktivacijo

1. V enem letu po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca z ročno aktivacijo.

2. Evropska platforma za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca z ročno aktivacijo, ki jo upravljajo OPS ali subjekt, ki ga OPS ustanovijo, temelji na skupnih načelih upravljanja in poslovnih procesih ter vsebuje vsaj funkcijo optimizacije aktivacije in funkcijo obračuna med OPS. Ta evropska platforma uporablja večstranski model OPS-OPS s skupnimi urejenimi seznama ponudb za izmenjavo vseh ponudb za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za povrnitev frekvenca z ročno aktivacijo, razen nerazpoložljivih ponudb v skladu s členom 29(14).

3. Predlog iz odstavka 1 vključuje vsaj:

- (a) zasnovano evropske platforme na višji ravni;
- (b) načrt in časovni raspored za uvedbo evropske platforme;
- (c) opredelitev funkcij, potrebnih za upravljanje evropske platforme;
- (d) predlagana pravila v zvezi z upravljanjem in delovanjem evropske platforme, ki temeljijo na načelu nediskriminacije ter zagotavljajo, da se vsi OPS člani obravnavajo enako in da noben OPS zaradi udeležbe v funkcijah evropske platforme nima koristi, ki izvirajo iz neupravičenih gospodarskih prednosti;
- (e) predlagano imenovanje subjekta ali subjektov, ki bodo izvajali funkcije, opredeljene v predlogu. Kadar OPS predlagajo imenovanje več kot enega subjekta, predlog dokazuje in zagotavlja:
 - (i) skladno dodelitev funkcij subjektom, ki upravljajo evropsko platformo. V predlogu se v celoti upošteva potreba po usklajevanju različnih funkcij, dodeljenih subjektom, ki upravljajo evropsko platformo;
 - (ii) da predlagana struktura evropske platforme in dodelitev funkcij zagotavljata učinkovito in uspešno upravljanje, delovanje in regulativni nadzor nad evropsko platformo ter prispevata k doseganju ciljev te uredbe;
 - (iii) učinkovit postopek usklajevanja in odločanja za reševanje nasprotujočih si stališč subjektov, ki upravljajo evropsko platformo;
- (f) okvir za uskladitev pogojev, povezanih z ureditvijo izravnave v skladu s členom 18;
- (g) podrobna načela za delitev skupnih stroškov, vključno s podrobno kategorizacijo skupnih stroškov, v skladu s členom 23;
- (h) čas zaprtja trgovanja z izravnalno energijo za vse standardne produkte za rezerve za povrnitev frekvenca z ročno aktivacijo v skladu s členom 24;
- (i) opredelitev standardnih produktov za izravnalno energijo iz rezerv za povrnitev frekvenca z ročno aktivacijo v skladu s členom 25;

- (j) rok za predložitev ponudb za energijo za OPS v skladu s členom 29(13);
- (k) skupne urejene sezname ponudb, ki se organizirajo s skupno funkcijo optimizacije aktivacije v skladu s členom 31;
- (l) opis algoritma za izvajanje funkcije optimizacije aktivacije za ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo v skladu s členom 58.

4. V šestih mesecih po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo vsi OPS imenujejo predlagani subjekt ali subjekte, ki so pooblaščen za upravljanje evropske platforme v skladu z odstavkom 3(e).

5. V 18 mesecih po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo lahko vsi OPS pripravijo predlog za spremembo evropske platforme za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo v skladu s odstavkom 1. Predlaganim spremembam je priložena analiza stroškov in koristi, ki jo vsi OPS izvedejo v skladu s členom 61. O predlogu se obvesti Komisijo.

6. V tridesetih mesecih po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo ali v dvanajstih mesecih po odobritvi predloga za spremembo evropske platforme, kadar vsi OPS predložijo predlog za spremembo evropske platforme v skladu s členom 5, vsi OPS uvedejo in usposobijo evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo ter prek evropske platforme:

- (a) predložijo vse ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo;
- (b) izmenjujejo vse ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo, razen nerazpoložljivih ponudb v skladu s členom 29(14);
- (c) skušajo izpolniti vse svoje potrebe po izravnalni energiji iz rezerv za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo.

Člen 21

Evropska platforma za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo

1. V enem letu po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo.

2. Evropska platforma za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo, ki jo upravljajo OPS ali subjekt, ki ga OPS ustanovijo, temelji na skupnih načelih upravljanja in poslovnih procesih ter vsebuje vsaj funkcijo optimizacije aktivacije in funkcijo obračuna med OPS. Ta evropska platforma uporablja večstranski model OPS-OPS s skupnim urejenim seznamom ponudb za izmenjavo vseh ponudb za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo, razen nerazpoložljivih ponudb v skladu s členom 29(14).

3. Predlog iz odstavka 1 vključuje vsaj:

- (a) zasnovano evropske platforme na višji ravni;
- (b) načrt in časovni razpored za uvedbo evropske platforme;
- (c) opredelitev funkcij, potrebnih za upravljanje evropske platforme;
- (d) predlagana pravila v zvezi z upravljanjem in delovanjem evropske platforme, ki temeljijo na načelu nediskriminacije ter zagotavljajo, da se vsi OPS člani obravnavajo enako in da noben OPS zaradi udeležbe v funkcijah evropske platforme nima koristi, ki izvirajo iz neupravičenih gospodarskih prednosti;

- (e) predlagano imenovanje subjekta ali subjektov, ki bodo izvajali funkcije, opredeljene v predlogu. Kadar OPS predlagajo imenovanje več kot enega subjekta, predlog dokazuje in zagotavlja:
 - (i) skladno dodelitev funkcij subjektom, ki upravljajo evropsko platformo. V predlogu se v celoti upošteva potreba po usklajevanju različnih funkcij, dodeljenih subjektom, ki upravljajo evropsko platformo;
 - (ii) da predlagana struktura evropske platforme in dodelitev funkcij zagotavljata učinkovito in uspešno upravljanje, delovanje in regulativni nadzor nad evropsko platformo ter podpirata cilje te uredbe;
 - (iii) učinkovit postopek usklajevanja in odločanja za reševanje nasprotujočih si stališč subjektov, ki upravljajo evropsko platformo;
- (f) okvir za uskladitev pogojev, povezanih z ureditvijo izravnave v skladu s členom 18;
- (g) podrobna načela za delitev skupnih stroškov, vključno s podrobno kategorizacijo skupnih stroškov, v skladu s členom 23;
- (h) čas zaprtja trgovanja z izravnalno energijo za vse standardne produkte za rezerve za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo v skladu s členom 24;
- (i) opredelitev standardnih produktov za izravnalno energijo iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo v skladu s členom 25;
- (j) rok za predložitev ponudb za energijo za OPS v skladu s členom 29(13);
- (k) skupne urejene sezname ponudb, ki se organizirajo s skupno funkcijo optimizacije aktivacije v skladu s členom 31;
- (l) opis algoritma za izvajanje funkcije optimizacije aktivacije za ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo v skladu s členom 58.

4. V šestih mesecih po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo vsi OPS imenujejo predlagani subjekt ali subjekte, ki so pooblaščen za upravljanje evropske platforme v skladu z odstavkom 3(e).

5. V 18 mesecih po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo lahko vsi OPS pripravijo predlog za spremembo evropske platforme za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo v skladu z odstavkom 1 in načeli iz odstavka 2. Predlaganim spremembam je priložena analiza stroškov in koristi, ki jo vsi OPS izvedejo v skladu s členom 61. O predlogu se obvesti Komisijo.

6. V tridesetih mesecih od odobritve predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo ali v dvanajstih mesecih po odobritvi predloga za spremembo evropske platforme, kadar vsi OPS predložijo predlog za spremembo evropske platforme v skladu s členom 5, vsi OPS, ki izvajajo avtomatski proces povrnitve frekvence v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485, uvedejo in usposobijo evropsko platformo za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo ter prek evropske platforme:

- (a) predložijo vse ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo;
- (b) izmenjujejo vse ponudbe za izravnalno energijo iz vseh standardnih produktov za rezerve za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo, razen nerazpoložljivih ponudb v skladu s členom 29(14);
- (c) skušajo izpolniti vse svoje potrebe po izravnalni energiji iz rezerv za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo.

Člen 22

Evropska platforma za postopek netiranja odstopanj

1. V šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog za izvedbeni okvir za evropsko platformo za postopek netiranja odstopanj.

2. Evropska platforma za postopek netiranja odstopanj, ki jo upravljajo OPS ali subjekt, ki ga OPS ustanovijo, temelji na skupnih načelih upravljanja in poslovnih procesih ter vsebuje vsaj funkcijo postopka netiranja odstopanj in funkcijo obračuna med OPS. Evropska platforma za postopek netiranja odstopanj uporabi večstranski model OPS-OPS.

3. Predlog iz odstavka 1 vključuje vsaj:

- (a) zasnovo evropske platforme na višji ravni;
- (b) načrt in časovni razpored za uvedbo evropske platforme;
- (c) opredelitev funkcij, potrebnih za upravljanje evropske platforme;
- (d) predlagana pravila v zvezi z upravljanjem in delovanjem evropske platforme, ki temeljijo na načelu nediskriminacije ter zagotavljajo, da se vsi OPS člani obravnavajo enako in da noben OPS zaradi udeležbe v funkcijah evropske platforme nima koristi, ki izvirajo iz neupravičenih gospodarskih prednosti;
- (e) predlagano imenovanje subjekta ali subjektov, ki bodo izvajali funkcije, opredeljene v predlogu. Kadar OPS predlagajo imenovanje več kot enega subjekta, predlog dokazuje in zagotavlja:
 - (i) skladno dodelitev funkcij subjektom, ki upravljajo evropsko platformo. V predlogu se v celoti upošteva potreba po usklajevanju različnih funkcij, dodeljenih subjektom, ki upravljajo evropsko platformo;
 - (ii) da predlagana struktura evropske platforme in dodelitev funkcij zagotavljata učinkovito in uspešno upravljanje, delovanje in regulativni nadzor nad evropsko platformo ter podpirata cilje te uredbe;
 - (iii) učinkovit postopek usklajevanja in odločanja za reševanje nasprotujočih si stališč subjektov, ki upravljajo evropsko platformo;
- (f) okvir za uskladitev pogojev, povezanih z ureditvijo izravnave v skladu s členom 18;
- (g) podrobna načela za delitev skupnih stroškov, vključno s podrobno kategorizacijo skupnih stroškov, v skladu s členom 23;
- (h) opis algoritma za izvajanje funkcije postopka netiranja odstopanj v skladu s členom 58.

4. V šestih mesecih po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za postopek netiranja odstopanj vsi OPS imenujejo predlagani subjekt ali subjekte, ki so pooblaščen za upravljanje evropske platforme v skladu z odstavkom 3(e).

5. V enem letu po odobritvi predloga izvedbenega okvira za evropsko platformo za postopek netiranja odstopanj vsi OPS, ki izvajajo avtomatski proces povrnitve frekvence v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485, uvedejo in usposobijo evropsko platformo za postopek netiranja odstopanj. Prek evropske platforme izvajajo postopek netiranja odstopanj vsaj za sinhrono območje celinske Evrope.

Člen 23

Delitev stroškov med OPS v različnih državah članicah

1. Vsi OPS ustreznim regulativnim organom v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES predložijo letno poročilo, v katerem so podrobno pojasnjeni stroški vzpostavitve, spremembe in delovanja evropskih platform v skladu s členi 19, 20, 21 in 22. Agencija objavi to poročilo ob ustreznem upoštevanju občutljivih tržnih informacij.

2. Stroški iz odstavka 1 se razdelijo na:

- (a) skupne stroške, ki izhajajo iz usklajenih dejavnosti vseh OPS, udeleženih v zadevnih platformah;
- (b) regionalne stroške, ki izhajajo iz dejavnosti nekaterih, vendar ne vseh OPS, udeleženih v zadevnih platformah;
- (c) nacionalne stroške, ki izhajajo iz dejavnosti OPS v določeni državi članici, udeleženih v zadevnih platformah.

3. Skupni stroški iz odstavka 2(a) se delijo med OPS v državah članicah in tretjih državah, udeleženi v evropskih platformah. Za izračun zneska, ki ga morajo plačati OPS v vsaki državi članici in, če je to smiselno, tretji državi, se ena osmina skupnih stroškov enakomerno razdeli med posamezne države članice in tretje države, pet osmin se razdeli med posamezne države članice in tretje države sorazmerno glede na njihovo porabo, dve osmini pa se enakomerno razdelita med udeležene OPS v skladu z odstavkom 2(a). Delež stroškov države članice krije en ali več OPS, ki delujejo na ozemlju zadevne države članice. Če v državi članici deluje več OPS, se delež stroškov države članice porazdeli mednje sorazmerno glede na porabo na regulacijskih območjih OPS.

4. Izračun skupnih stroškov se redno prilagaja, tako da upošteva spremembe skupnih stroškov ali spremembe v zvezi z udeleženi OPS.

5. OPS, ki sodelujejo na določenem območju, se skupaj dogovorijo o predlogu za delitev regionalnih stroškov v skladu z odstavkom 2(b). Nato predlog potrdijo posamezni ustrezni regulativni organi vsake države članice in, če je to smiselno, tretje države na območju. OPS, ki sodelujejo na določenem območju, lahko namesto tega uporabijo razdelitev stroškov iz odstavka 3.

6. Načela delitve stroškov se uporabljajo za stroške vzpostavitve, spremembe in delovanja evropskih platform od odobritve predloga za zadevne izvedbene okvire v skladu s členi 19(1), 20(1), 21(1) in 22(1). Če izvedbeni okviri vsebujejo predlog, da bi iz obstoječih projektov nastala evropska platforma, lahko vsi OPS, udeleženi v obstoječih projektih, predlagajo, da se delež stroškov, nastalih pred odobritvijo predloga za zadevne izvedbene okvire, ki so v neposredni povezavi z razvojem in izvajanjem projekta ter ocenjeni kot razumni, učinkoviti in sorazmerni, šteje za del skupnih stroškov v skladu z odstavkom 2(a).

Člen 24

Čas zaprtja trgovanja z izravnalno energijo

1. Vsi OPS v okviru predlogov v skladu s členi 19, 20 in 21 uskladijo čas zaprtja trgovanja z izravnalno energijo za standardne produkte na ravni Unije, in sicer vsaj za vsakega od naslednjih procesov:

- (a) rezerve za nadomestitev;
- (b) rezerve za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo;
- (c) rezerve za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo.

2. Čas zaprtja trgovanja z izravnalno energijo:

- (a) je čim bližje realnemu času;
- (b) ni pred časom zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva;
- (c) daje dovolj časa za potrebne postopke izravnave.

3. Po času zaprtja trgovanja z izravnalno energijo ponudniki storitev izravnave ne smejo več predložiti ali posodobiti svojih ponudb za izravnalno energijo.

4. Po času zaprtja trgovanja z izravnalno energijo ponudniki storitev izravnave povezovalnemu OPS nemudoma sporočijo morebitne nerazpoložljive količine ponudb za izravnalno energijo v skladu s členoma 158(4)(b) in 161(4)(b) Uredbe (EU) 2017/1485. Če ima ponudnik storitev izravnave z ODS priključno točko ter če ODS tako zahteva, ponudnik storitev izravnave o nerazpoložljivih količinah ponudb za izravnalno energijo nemudoma obvesti tudi ODS.

5. V dveh letih po začetku veljavnosti te uredbe vsak OPS, ki uporablja model centralnega dispečiranja, opredeli vsaj en čas zaprtja trgovanja za integrirani postopek vozni redov, ki:

- (a) ponudnikom storitev izravnave omogoča posodobitev njihovih ponudb za integrirane vozne rede čim bližje realnemu času;
- (b) ni daljši od osem ur pred realnim časom;
- (c) je določen pred rokom za predložitev ponudb za energijo za OPS.

6. Po vsakem času zaprtja trgovanja za integrirani postopek voznih redov je mogoče ponudbo za integrirani postopek voznih redov spremeniti le v skladu s pravili, ki jih povezovalni OPS opredeli v pogojih za ponudnike storitev izravnave, pripravljenih v skladu s členom 18. Ta pravila se uvedejo, preden se povezovalni OPS pridruži kateremu koli procesu za izmenjavo izravnalne energije, ponudnikom storitev izravnave pa omogočajo čim večjo posodobitev svojih ponudb za integrirane vozne rede do časa zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva in hkrati zagotavljajo:

- (a) gospodarsko učinkovitost integriranega postopka voznih redov;
- (b) obratovalno sigurnost;
- (c) skladnost vseh ponovitev integriranega postopka voznih redov;
- (d) pošteno in enako obravnavo vseh ponudnikov storitev izravnave v območju voznih redov;
- (e) da ni negativnih učinkov na integrirani postopek voznih redov.

7. Vsak OPS, ki uporablja model centralnega dispečiranja, vzpostavi pravila za uporabo ponudb za integrirani postopek voznih redov še pred časom zaprtja trgovanja z izravnalno energijo v skladu s členom 18(8)(c), s katerimi:

- (a) zagotovi, da OPS zahteve glede rezervnih zmogljivosti izpolnjuje v realnem času;
- (b) zagotovi zadostne vire za reševanje notranjih prezasedenosti;
- (c) zagotovi možnost izvedljivega dispečiranja objektov za proizvodnjo električne energije in odjemnih objektov v realnem času.

Člen 25

Zahteve za standardne produkte

1. Standardni produkti za izravnalno energijo se oblikujejo v okviru predlogov za izvedbene okvire za evropske platforme v skladu s členi 19, 20 in 21. Po odobritvi vsakega izvedbenega okvira in najpozneje, ko OPS uporablja zadevno evropsko platformo, OPS uporabi le standardne in, kadar je to upravičeno, posebne produkte za izravnalno energijo, da ohrani ravnovesje v sistemu v skladu s členi 127, 157 in 160 Uredbe (EU) 2017/1485.

2. V dveh letih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog za seznam standardnih produktov za izravnalno moč za rezerve za povrnitev frekvence in rezerve za nadomestitev.

3. Vsi OPS vsaj vsaki dve leti pregledajo seznam standardnih produktov za izravnalno energijo in izravnalno moč. Pri pregledu standardnih produktov upoštevajo:

- (a) cilje iz člena 3(1);
- (b) kadar je primerno, predlagane spremembe seznama standardnih produktov in števila skupnih urejenih seznamov ponudb v skladu s členom 31(2);
- (c) kazalnike uspešnosti iz člena 59(4).

4. Na seznamu standardnih produktov za izravnalno energijo in izravnalno moč so lahko določene vsaj naslednje značilnosti ponudbe za standardni produkt:

- (a) obdobje priprave;
- (b) obdobje spreminjanja moči;
- (c) čas za polno aktivacijo;
- (d) najmanjša in največja količina;
- (e) obdobje deaktivacije;
- (f) najkrajše in najdaljše trajanje obdobja dobave;
- (g) obdobje veljavnosti;
- (h) način aktivacije.

5. Na seznamu standardnih produktov za izravnalno energijo in izravnalno moč so določene vsaj naslednje spremenljive značilnosti standardnega produkta, ki jih določijo ponudniki storitev izravnave med predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali ob predložitvi ponudbe za standardni produkt:

- (a) cena ponudbe;
- (b) deljivost;
- (c) lokacija;
- (d) najkrajše trajanje med koncem obdobja deaktivacije in naslednjo aktivacijo.

6. Standardni produkti za izravnalno energijo in izravnalno moč:

- (a) zagotovijo učinkovito standardizacijo, spodbujajo čezmejno konkurenco in likvidnost ter preprečujejo nepotrebno razdrobljenost trga;
- (b) omogočajo udeležbo lastnikov odjemnih objektov, tretjih oseb, lastnikov objektov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov in lastnikov enot za hrambo energije kot ponudnikov storitev izravnave.

Člen 26

Zahteve za posebne produkte

1. Po odobritvi izvedbenih okvirov za evropske platforme v skladu s členi 19, 20 in 21 lahko vsak OPS pripravi predlog za opredelitev in uporabo posebnih produktov za izravnalno energijo in izravnalno moč. Predlog vključuje vsaj:

- (a) opredelitev posebnih produktov in časovnega obdobja, ko se bodo uporabljali;
- (b) dokaz, da standardni produkti ne zadostujejo za zagotavljanje obratovalne sigurnosti in učinkovito ohranjanje ravnovesja v sistemu, ali dokaz, da nekateri izravnalni viri na izravnalnem trgu ne morejo sodelovati prek standardnih produktov;
- (c) opis ukrepov, predlaganih za zmanjšanje uporabe posebnih produktov pod pogojem gospodarske učinkovitosti;
- (d) kadar je primerno, pravila za pretvorbo ponudb za izravnalno energijo iz posebnih produktov v ponudbe za izravnalno energijo iz standardnih produktov;
- (e) kadar je primerno, informacije o postopku pretvorbe ponudb za izravnalno energijo iz posebnih produktov v ponudbe za izravnalno energijo iz standardnih produktov ter informacije o tem, na katerem skupnem urejenem seznamu ponudb bo potekala pretvorba;
- (f) dokaz, da zaradi posebnih produktov ne prihaja do znatnih neučinkovitosti in izkrivljanj na izravnalnem trgu znotraj območja voznih redov in zunaj njega.

2. Vsak OPS, ki uporablja posebne produkte, vsaj enkrat vsaki dve leti preveri nujnost uporabe posebnih produktov v skladu z merili iz odstavka 1.

3. Posebni produkti se uvedejo vzporedno z uvajanjem standardnih produktov. Po uporabi posebnih produktov lahko povezovalni OPS uporabi eno izmed naslednjih možnosti:

- (a) pretvori ponudbe za izravnalno energijo iz posebnih produktov v ponudbe za izravnalno energijo iz standardnih produktov;
- (b) lokalno aktivira ponudbe za izravnalno energijo iz posebnih produktov, ne da bi jih izmenjal.

4. Pravila za pretvorbo ponudb za izravnalno energijo iz posebnih produktov v ponudbe za izravnalno energijo iz standardnih produktov v skladu z odstavkom 1(d):

- (a) so pravična, pregledna in nediskriminatorna;
- (b) ne ustvarjajo ovir za izmenjavo storitev izravnave;
- (c) zagotavljajo finančno nevtralnost OPS.

Člen 27

Pretvorba ponudb v modelu centralnega dispečiranja

1. Vsak OPS, ki uporablja model centralnega dispečiranja, uporabi ponudbe za integrirani postopek voznih redov za izmenjavo storitev izravnave ali za souporabo rezerv.

2. Vsak OPS, ki uporablja model centralnega dispečiranja, uporabi razpoložljive ponudbe za integrirani postopek voznih redov za upravljanje sistema v realnem času za zagotavljanje storitev izravnave drugim OPS, ob upoštevanju omejitev obratovalne sigurnosti.
3. Vsak OPS, ki uporablja model centralnega dispečiranja, če je le mogoče, pretvori ponudbe za integrirani postopek voznih redov v skladu z odstavkom 2 v standardne produkte, pri čemer upošteva obratovalno sigurnost. Pravila za pretvorbo ponudb za integrirani postopek voznih redov v standardne produkte:
 - (a) so pravična, pregledna in nediskriminatorna;
 - (b) ne ustvarjajo ovir za izmenjavo storitev izravnave;
 - (c) zagotavljajo finančno nevtralnost OPS.

Člen 28

Nadomestni postopki

1. Vsak OPS zagotovi, da ima vzpostavljene nadomestne rešitve, če postopki iz odstavkov 2 in 3 niso uspešni.
2. Če zakup storitev izravnave ni uspešen, zadevni OPS ponovijo postopek zakupa. OPS udeležence na trgu obvestijo, da bodo čim prej uporabili nadomestne postopke.
3. Če usklajena aktivacija izravnalne energije ni uspešna, se lahko OPS odloči, da ne bo aktiviral skupnega urejenega seznama ponudb, in o tem čim prej obvesti udeležence na trgu.

NASLOV III

ZAKUP STORITEV IZRAVNAVE

POGLAVJE 1

Izravnalna energija

Člen 29

Aktivacija ponudb za izravnalno energijo s skupnega urejenega seznama ponudb

1. Da se ohrani ravnovesje v sistemu v skladu s členi 127, 157 in 160 Uredbe (EU) 2017/1485, vsak OPS uporabi stroškovno učinkovite ponudbe za izravnalno energijo, ki so na voljo za dobavo na njegovem regulacijskem območju na podlagi skupnega urejenega seznama ponudb ali drugega modela, določenega s predlogom vseh OPS v skladu s členom 21(5).
2. OPS ponudb za izravnalno energijo ne aktivirajo pred ustreznim časom zaprtja trgovanja z izravnalno energijo, razen v stanju pripravljenosti ali kriznem stanju, ko take aktivacije prispevajo k ublažitvi teh stanj sistema ter ko ponudbe niso namenjene le izravnavi v skladu z odstavkom 3.
3. V enem letu po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog metodologije za razvrstitev namenov aktivacije ponudb za izravnalno energijo. V tej metodologiji:
 - (a) so opisani vsi možni nameni aktivacije ponudb za izravnalno energijo;
 - (b) so opredeljena merila za razvrstitev vseh možnih namenov aktivacije.
4. Za vsako ponudbo za izravnalno energijo, aktivirano s skupnega urejenega seznama ponudb, OPS, ki ponudbo aktivira, opredeli namen aktivacije na podlagi metodologije v skladu z odstavkom 3. O namenu aktivacije obvesti vse OPS, ki se s tem namenom lahko seznanijo prek funkcije optimizacije aktivacije.
5. Če aktivacija ponudb za izravnalno energijo odstopa od rezultatov funkcije optimizacije aktivacije, OPS pravočasno objavi informacije o razlogih za tako odstopanje.
6. Zahteva funkcije optimizacije aktivacije za aktivacijo ponudbe za izravnalno energijo OPS prosilca in povezovalnega OPS zavezuje k sprejetju čvrste izmenjave izravnalne energije. Vsak povezovalni OPS zagotovi aktivacijo ponudbe za izravnalno energijo, ki jo izbere funkcija optimizacije aktivacije. Izravnalna energija se obračuna v skladu s členom 50 ter med povezovalnim OPS in ponudnikom storitev izravnave v skladu s poglavjem 2 naslova V.

7. Aktivacija ponudb za izravnalno energijo temelji na modelu OPS-OPS s skupnim urejenim seznamom ponudb.
8. Vsak OPS funkciji optimizacije aktivacije predloži vse potrebne podatke za izvajanje algoritma iz člena 58(1) in (2) v skladu s pravili iz člena 31(1).
9. Vsak povezovalni OPS pred rokom za predložitev ponudb za energijo za OPS funkciji optimizacije aktivacije predloži vse ponudbe za izravnalno energijo, ki jih je prejel od ponudnikov storitev izravnave, pri čemer upošteva zahteve iz členov 26 in 27. Povezovalni OPS ne spreminjajo ali zadržijo ponudb za izravnalno energijo, razen:
- (a) ponudb za izravnalno energijo, povezanih s členoma 26 in 27;
 - (b) ponudb za izravnalno energijo, ki so očitno napačne in vključujejo neizvedljivo dobavno količino;
 - (c) ponudb za izravnalno energijo, ki niso posredovane evropskim platformam v skladu z odstavkom 10.
10. Vsak OPS, ki uporablja model samodispečiranja in deluje znotraj območja vozniških redov z lokalnim časom zaprtja trgovanja na trgu znotraj dneva po času zaprtja trgovanja z izravnalno energijo v skladu s členom 24, lahko oblikuje predlog za omejitev zneska ponudb, ki se posreduje evropskim platformam v skladu s členi 19 do 21. Ponudbe, ki se posredujejo evropskim platformam, so vedno najnižje ponudbe. Ta predlog vsebuje:
- (a) opredelitev najmanjšega obsega ponudb, ki se posreduje evropskim platformam. Najmanjši obseg ponudb, ki ga posreduje OPS, je enak ali večji od vsote zahtev glede rezervnih zmogljivosti za njegov blok RDMF v skladu s členom 157 in 160 Uredbe (EU) 2017/1485 in obveznostmi, ki izhajajo iz izmenjave izravnalne moči ali souporabe rezerv;
 - (b) pravila o sprostitvi ponudb, ki niso posredovane evropskim platformam, in opredelitev trenutka, ko se zadevne ponudnike storitev izravnave obvesti o sprostitvi njegovih ponudb.
11. Vsi OPS vsaj enkrat na vsaki dve leti, potem ko ustrezní regulativni organ odobri predlog iz odstavka 10, ocenijo učinek omejitve zneska ponudb, poslanim evropskim platformam, ter učinek na delovanje trga znotraj dneva. Ta ocena vsebuje:
- (a) oceno zadevnih OPS o najmanjšem obsegu ponudb, ki se posreduje evropskim platformam v skladu z odstavkom 10(a);
 - (b) priporočilo zadevnim OPS, ki omejujejo ponudbe za izravnalno energijo.
- Na podlagi te ocene vsi OPS za vse regulativne organe oblikujejo predlog za pregled najmanjšega obsega ponudb za izravnalno energijo, ki se posreduje evropskim platformam v skladu z odstavkom 10(a).
12. Vsak OPS prosilec lahko zahteva aktivacijo ponudb za izravnalno energijo s skupnih urejenih seznamov ponudb do skupne količine izravnalne energije. Skupna količina izravnalne energije, ki jo lahko OPS prosilec aktivira iz ponudb za izravnalno energijo na skupnih urejenih seznamih ponudb, se izračuna kot vsota količin:
- (a) ponudb za izravnalno energijo, ki jih predloži OPS prosilec in ne izhajajo iz souporabe rezerv ali izmenjave izravnalne moči;
 - (b) ponudb za izravnalno energijo, ki jih predložijo drugi OPS na podlagi izravnalne moči, zakupljene v imenu OPS prosilca;
 - (c) ponudb za izravnalno energijo, ki izhajajo iz souporabe rezerv, pod pogojem, da drugi OPS, ki sodelujejo pri souporabi rezerv, še niso zahtevali aktivacije teh skupnih količin.
13. Vsi OPS lahko v predlogih za izvedbene okvire za evropske platforme v skladu s členi 19, 20 in 21 navedejo pogoje ali okoliščine, v katerih se omejitve iz odstavka 12 ne uporabljajo. Če OPS zahteva ponudbe za izravnalno energijo, ki presegajo omejitev iz odstavka 12, o tem obvesti vse ostale OPS.
14. Vsak OPS lahko ponudbe za izravnalno energijo, predložene funkciji optimizacije aktivacije, razglasi za nerazpoložljive za aktivacijo s strani drugih OPS, ker so omejene zaradi notranje prezasedenosti ali omejitve obratovalne sigurnosti znotraj območja vozniških redov povezovalnega OPS.

Člen 30

Oblikovanje cen za izravnalno energijo in prenosno zmogljivost med trgovanjskimi območji, ki se uporablja za izmenjavo izravnalne energije ali postopek netiranja odstopanj

1. V enem letu po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog metodologije za določitev cen izravnalne energije, ki izvira iz aktivacije ponudb za izravnalno energijo za proces povrnitve frekvence v skladu s členoma 143 in 147 Uredbe (EU) 2017/1485 in proces nadomestitve rezerve v skladu s členoma 144 in 148 Uredbe (EU) 2017/1485. Taka metodologija:

- (a) temelji na mejnih cenah (plačilo po klirinški ceni);
- (b) opredeljuje, kako aktivacija ponudb za izravnalno energijo, aktiviranih za namene, ki niso izravnava, vpliva na ceno izravnalne energije, hkrati pa tudi zagotavlja, da vsaj ponudbe za izravnalno energijo, aktivirane za upravljanje notranje prezasedenosti, ne določajo mejne cene izravnalne energije;
- (c) določa vsaj eno ceno izravnalne energije za vsako obdobje bilančnega obračuna;
- (d) udeležencem na trgu daje pravilne cenovne signale in spodbude;
- (e) upošteva metodo oblikovanja cen za časovna obdobja za dan vnaprej in znotraj dneva.

2. Če OPS ugotovijo, da so za učinkovito delovanje trga potrebne tehnične omejitve cen, lahko v okviru predloga iz odstavka 1 skupaj pripravijo predlog za usklajene najvišje in najnižje cene za izravnalno energijo, vključno s ponujenimi in končnimi cenami, ki bi se uporabile v vseh območjih voznih redov. V takem primeru usklajene najvišje in najnižje cene izravnalne energije upoštevajo najvišjo in najnižjo končno ceno za časovna obdobja za dan vnaprej in znotraj dneva v skladu z Uredbo (EU) 2015/1222.

3. V predlogu v skladu z odstavkom 1 je opredeljena tudi metodologija za oblikovanje cen prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji, ki se uporablja za izmenjavo izravnalne energije ali izvedbo postopka netiranja odstopanj. Taka metodologija je skladna z zahtevami iz Uredbe (EU) 2015/1222 in:

- (a) odraža prezasedenost trga;
- (b) temelji na cenah izravnalne energije iz aktiviranih ponudb za izravnalno energijo, določenih v skladu z metodo oblikovanja cen na podlagi odstavka 1(a) ali, če je ustrezno, metodo oblikovanja cen na podlagi odstavka 5;
- (c) ne nalaga nobenih dodatnih stroškov za izmenjavo izravnalne energije ali izvedbo postopka netiranja odstopanj, razen stroškov za nadomestitev izgub, če se ti stroški upoštevajo tudi v drugih časovnih okvirih.

4. Usklajena metoda oblikovanja cen iz odstavka 1 se uporablja za izravnalno energijo iz vseh standardnih in posebnih produktov v skladu s členom 26(3)(a). Za posebne produkte v skladu s členom 26(3)(b) lahko zadevni OPS v predlogu za posebne produkte v skladu s členom 26 predlaga drugačno metodo oblikovanja cen.

5. Kjer vsi OPS odkrijejo neučinkovitosti pri uporabi metodologije, predlagane v skladu z odstavkom 1(a), lahko zahtevajo spremembo in predlagajo metodo oblikovanja cen, ki je alternativa metodi oblikovanja cen iz odstavka 1(a). V takšnem primeru vsi OPS izdelajo podrobno analizo, ki dokazuje, da je alternativna metoda oblikovanja cen bolj učinkovita.

Člen 31

Funkcija optimizacije aktivacije

1. Vsi OPS v skladu s členom 29 in tem členom vzpostavijo funkcijo optimizacije aktivacije za optimizacijo aktivacije ponudb za izravnalno energijo z različnih skupnih urejenih seznamov ponudb. Ta funkcija upošteva vsaj:

- (a) postopke aktivacije in tehnične omejitve različnih produktov za izravnalno energije;
- (b) obratovalno sigurnost;
- (c) vse ponudbe za izravnalno energijo, navedene v združljivih skupnih urejenih seznamih ponudb;

- (d) možnost netiranja nasprotujočih si zahtevkov za aktivacijo od OPS;
 - (e) predložene zahtevke za aktivacijo s strani vseh OPS;
 - (f) razpoložljivo prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji.
2. Skupni urejeni sezname ponudb so sestavljeni iz ponudb za izravnalno energijo iz standardnih produktov. Vsi OPS sestavijo potrebne skupne urejene sezname ponudb za standardne produkte. Ponudbe za izravnalno energijo navzgor in navzdol so ločeno uvrščene na različne skupne urejene sezname ponudb.
 3. Vsaka funkcija optimizacije aktivacije uporablja vsaj en skupni urejeni seznam ponudb za ponudbe za izravnalno energijo navzgor in en skupni urejeni seznam ponudb za ponudbe za izravnalno energijo navzdol.
 4. OPS zagotovijo, da so ponudbe za izravnalno energijo, predložene v skupne urejene sezname ponudb, izražene v eurih in se nanašajo na tržno časovno enoto.
 5. OPS lahko glede na zahtevo za standardne produkte za izravnalno energijo oblikujejo več skupnih urejenih seznamov ponudb.
 6. Vsak OPS svoje zahtevke za aktivacijo ponudb za izravnalno energijo predloži funkciji optimizacije aktivacije.
 7. Funkcija optimizacije aktivacije izbere ponudbo za izravnalno energijo in od povezovalnih OPS zahteva aktivacijo izbranih ponudb za izravnalno energijo, če je ponudnik storitev izravnave, povezan z izbrano ponudbo za izravnalno energijo, priključen.
 8. Funkcija optimizacije aktivacije predloži OPS, ki zahteva aktivacijo ponudb za izravnalno energijo, potrditev aktiviranih ponudb za izravnalno energijo. Aktivirani ponudniki storitev izravnave so odgovorni za dobavo zahtevanih količin do konca obdobja dobave.
 9. Vsi OPS, ki upravljajo proces povrnitve frekvence in proces nadomestitve rezerve za izravnavo svojega območja RDMF, si prizadevajo uporabiti vse ponudbe za izravnalno energijo z ustreznih skupnih urejenih seznamov ponudb za najučinkovitejšo izravnavo odstopanj v sistemu, pri čemer upoštevajo obratovalno sigurnost.
 10. OPS, ki ne uporabljajo procesa nadomestitve rezerve za izravnavo svojega območja RDMF, si prizadevajo uporabiti vse ponudbe za izravnalno energijo z ustreznih skupnih urejenih seznamov ponudb za rezerve za povrnitev frekvence za najučinkovitejšo izravnavo odstopanj v sistemu, pri čemer upoštevajo obratovalno sigurnost.
 11. OPS se lahko, razen v normalnem obratovalnem stanju, odločijo izravnati odstopanja v sistemu samo s ponudbami za izravnalno energijo ponudnikov storitev izravnave, ki so v njihovem regulacijskem območju, če taka odločitev pripomore k ublažitvi trenutnega stanja sistema. Utemeljitev za tako odločitev objavijo brez nepotrebnega odlašanja.

POGLAVJE 2

Izravnalna moč

Člen 32

Pravila za zakup

1. Vsi OPS iz bloka RDMF redno in vsaj enkrat letno pregledajo in opredelijo zahteve glede rezervnih zmogljivosti za blok RDMF ali območja vozni redov bloka RDMF v skladu s pravili o določanju obsega iz členov 127, 157 in 160 Uredbe (EU) 2017/1485. Vsak OPS izvede analizo optimalnega zagotavljanja rezervnih zmogljivosti, ki je usmerjena v zniževanje stroškov, povezanih z zagotavljanjem rezervnih zmogljivosti. Pri analizi se upoštevajo naslednje možnosti zagotavljanja rezervnih zmogljivosti:
 - (a) zakup izravnalne moči znotraj regulacijskega območja in izmenjava izravnalne moči s sosednjimi OPS, kadar je primerno;
 - (b) souporaba rezerv, če je primerno;
 - (c) obseg ponudb za izravnalno energijo, za katere ni bila sklenjena pogodba in ki naj bi bile po pričakovanjih na voljo znotraj regulacijskega območja in znotraj evropskih platform, pri čemer se upošteva razpoložljiva prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji.

2. Vsak OPS, ki zakupi izravnalno moč, v predlogu za pogoje, povezane s ponudniki storitev izravnave in pripravljene v skladu s členom 18, opredeli pravila za zakup izravnalne moči. Pravila za zakup izravnalne moči upoštevajo naslednja načela:

- (a) metoda zakupa temelji na trgu vsaj za rezerve za povrnitev frekvenca in rezerve za nadomestitev;
- (b) postopek zakupa se izvaja čim kratkoročneje in kadar je to gospodarsko učinkovito;
- (c) pogodbeni obseg se lahko razdeli na več pogodbenih obdobjih.

3. Zakup izravnalne moči navzgor in navzdol vsaj za rezerve za povrnitev frekvenca in rezerve za nadomestitev se izvede ločeno. Vsak OPS lahko ustreznemu regulativnemu organu v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES predloži predlog, s katerim zaprosi za izjemo od te zahteve. Predlog za izjemo vključuje:

- (a) navedbo časovnega obdobja, v katerem bi izjema veljala;
- (b) navedbo obsega izravnalne moči, za katerega bi izjema veljala;
- (c) analizo učinka take izjeme na udeležbo izravnalnih virov v skladu s členom 25(6)(b);
- (d) utemeljitev za izjemo, s katero se dokaže, da bi bila s tako izjemo dosežena večja gospodarska učinkovitost.

Člen 33

Izmenjava izravnalne moči

1. Dva ali več OPS, ki si izmenjujejo ali so si vzajemno pripravljene izmenjati izravnalno moč, pripravijo predlog za oblikovanje skupnih in usklajenih pravil in postopkov za izmenjavo in zakup izravnalne moči, pri čemer upoštevajo zahteve iz člena 32.

2. Izmenjava izravnalne moči se, razen ko se uporabi model OPS-PSI v skladu s členom 35, vedno izvede na podlagi modela OPS-OPS, pri čemer dva ali več OPS uvedejo metodo za skupen zakup izravnalne moči ob upoštevanju razpoložljive prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in obratovalnih omejitev, opredeljenih v poglavjih 1 in 2 dela IV naslova VIII Uredbe (EU) 2017/1485.

3. Vsi OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč, funkciji optimizacije zakupa zmogljivosti predložijo vse ponudbe za izravnalno moč iz standardnih produktov. OPS ne spreminjajo ali zadržijo ponudb za izravnalno moč in jih vključijo v postopek zakupa, razen pod pogoji iz členov 26 in 27.

4. Vsi OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč, zagotovijo, da je na voljo prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji in da so izpolnjene zahteve glede obratovalne sigurnosti iz Uredbe (EU) 2017/1485, in sicer z:

- (a) metodologijo za izračun verjetnosti razpoložljivosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva v skladu z odstavkom 6; ali
- (b) metodologijami za dodelitev prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji časovnemu okviru izravnave v skladu s poglavjem 2 naslova IV.

5. Vsak OPS, ki uporablja metodologijo za izračun verjetnosti razpoložljivosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji po času zaprtja trgovanja na trgu znotraj dneva, druge OPS v bloku RDMF obvesti o tveganju nerazpoložljivosti rezervnih zmogljivosti v območju ali območjih vozniških redov na njegovem regulacijskem območju, ki bi lahko vplivalo na izpolnjevanje zahtev v skladu s členom 157(2)(b) Uredbe (EU) 2017/1485.

6. OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč za rezerve za povrnitev frekvenca in rezerve za nadomestitev, lahko oblikujejo predlog za metodologijo za izračun verjetnosti, da bo na razpolago prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva. Metodologija opisuje vsaj:

- (a) postopke za obveščanje drugih OPS v bloku RDMF;
- (b) postopek za izvedbo ocene zadevnega obdobja za izmenjavo izravnalne moči;

- (c) metodo ocenjevanja tveganja nerazpoložljivosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji zaradi načrtovanih in nenačrtovanih izklopov ter prezasedenosti;
 - (d) metodo ocenjevanja tveganja nezadostnih rezervnih zmogljivosti zaradi nerazpoložljivosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji;
 - (e) zahteve za nadomestno rešitev v primeru nerazpoložljivosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji ali nezadostnih rezervnih zmogljivosti;
 - (f) zahteve za naknadni pregled in spremljanje tveganj;
 - (g) pravila za zagotovitev obračuna v skladu z naslovom V.
7. OPS zaradi izmenjave izravnalne moči za rezerve za povrnitev frekvenca in rezerve za nadomestitev ne povečajo rezerve za zanesljivost, izračunane v skladu z Uredbo (EU) 2015/1222.

Člen 34

Prenos izravnalne moči

1. OPS znotraj geografskega območja, v katerem je bil opravljen zakup izravnalne moči, ponudnikom storitev izravnave omogočijo prenos obveznosti za zagotavljanje izravnalne moči. Zadevni OPS lahko zahtevajo izjemo, da pogodbeno obdobje za izravnalno moč v skladu s členom 32(2)(b) izrecno trajajo manj kot en teden.
2. Prenos izravnalne moči se dovoli vsaj do ene ure pred začetkom dneva dobave.
3. Prenos izravnalne moči se dovoli, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) ponudnik storitev izravnave, ki je prejemnik, je uspešno preстал postopek ugotavljanja sposobnosti za izravnalno moč, za katero se izvaja prenos;
 - (b) ni pričakovati, da bi prenos izravnalne moči ogrozil obratovalno sigurnost;
 - (c) prenos izravnalne moči ne presega obratovalnih omejitev iz poglavij 1 in 2 dela IV naslova VIII Uredbe (EU) 2017/1485.
4. Če je treba za prenos izravnalne moči uporabiti prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, se tak prenos dovoli le, če:
 - (a) je prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji, potrebna za izvedbo prenosa, že na voljo iz prejšnjih postopkov dodelitve v skladu s poglavjem 2 naslova IV;
 - (b) je prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji na voljo na podlagi metodologije za izračun verjetnosti razpoložljivosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva v skladu s členom 33(6).
5. Če OPS ne dovoli prenosa izravnalne moči, zadevni OPS udeleženi ponudnikom storitev izravnave pojasni razloge za zavrnitev.

POGLAVJE 3

Model OPS-PSI

Člen 35

Izmenjava izravnalnih storitev

1. Dva ali več OPS lahko na lastno pobudo ali na zahtevo ustreznih regulativnih organov v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES pripravijo predlog za uporabo modela OPS-PSI.
2. Predlog za uporabo modela OPS-PSI vključuje:
 - (a) analizo stroškov in koristi, opravljeno v skladu s členom 61, v kateri je ugotovljeno, kako učinkovita je uporaba modela OPS-PSI vsaj za območje voznih redov ali območja voznih redov udeleženi OPS;
 - (b) zahtevano obdobje uporabe;
 - (c) opis metodologije za zagotavljanje zadostne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v skladu s členom 33(6).

3. Če se uporablja model OPS-PSI, so lahko zadevni OPS in ponudniki storitev izravnave izvzeti iz uporabe zahtev iz členov 16(2), 16(4), 16(5) in 29(9) za zadevne postopke.
4. Če se uporablja model OPS-PSI, se udeleženi OPS dogovorijo o tehničnih in pogodbenih zahtevah ter izmenjavi informacij za aktivacijo ponudb za izravnalno energijo. Pogodbeni OPS in ponudnik storitev izravnave skleneta pogodbene dogovore na podlagi modela OPS-PSI.
5. Model OPS-PSI za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca se lahko uporabi samo, kadar se model OPS-PSI uporablja tudi za izmenjavo izravnalne moči za rezerve za povrnitev frekvenca.
6. Model OPS-PSI za izmenjavo izravnalne energije iz rezerv za nadomestitev se lahko uporabi, kadar se model OPS-PSI uporablja za izmenjavo izravnalne moči za rezerve za nadomestitev ali kadar eden od obeh udeleženih OPS procesa nadomestitve rezerve ne upravlja v okviru strukture regulacije delovne moči in frekvenca v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485.
7. V štirih letih po začetku veljavnosti te uredbe vse izmenjave izravnalne moči temeljijo na modelu OPS-OPS. Ta zahteva ne velja za model OPS-PSI za rezerve za nadomestitev, če eden od obeh udeleženih OPS procesa nadomestitve rezerve ne upravlja v okviru strukture regulacije delovne moči in frekvenca v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485.

NASLOV IV

PRENOSNA ZMOGLJIVOST MED TRGOVALNIMI OBMOČJI ZA STORITVE IZRAVNAVE

POGLAVJE 1

Izmenjava izravnalne energije ali postopek netiranja odstopanj

Člen 36

Uporaba prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji

1. Vsi OPS uporabijo razpoložljivo prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, izračunano v skladu z odstavkoma 2 in 3 člena 37, za izmenjavo izravnalne energije ali upravljanje postopka netiranja odstopanj.
2. Dva ali več OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč, lahko prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji uporabijo za izmenjavo izravnalne moči, če je prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji:
 - (a) razpoložljiva v skladu s členom 33(6);
 - (b) sproščena v skladu s členom 38(8) in (9);
 - (c) dodeljena v skladu s členi 40, 41 in 42.

Člen 37

Izračun prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji

1. Po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva OPS stalno posodablja razpoložljivost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne energije ali upravljanje postopka netiranja odstopanj. Prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji se posodobi po vsaki uporabi dela prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji ali vsakem ponovnem izračunu prenosne zmogljivosti med temi območji.
2. OPS pred uporabo metodologije za izračun zmogljivosti v skladu z odstavkom 3 uporabijo prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, ki je ostala po času zaprtja trgovanja med območji na trgu znotraj dneva.
3. V petih letih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS v območju izračuna zmogljivosti pripravijo metodologijo za izračun prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji znotraj časovnega okvira izravnave za izmenjavo izravnalne energije ali upravljanje postopka netiranja odstopanj. Taka metodologija preprečuje izkrivljanje trga in je skladna z metodologijo za izračun prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, ki se uporabi v časovnem okviru trgovanja znotraj dneva, določenem v Uredbi (EU) 2015/1222.

POGLAVJE 2

Izmenjava izravnalne moči ali souporaba rezerv

Člen 38

Splošne zahteve

1. Dva ali več OPS lahko na lastno pobudo ali na zahtevo njihovih zadevnih regulativnih organov v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES pripravijo predlog uporabe enega od naslednjih postopkov:

- (a) s sooptimiranim postopkom dodeljevanja v skladu s členom 40;
- (b) s postopkom dodeljevanja na tržni podlagi v skladu s členom 41;
- (c) s postopkom dodeljevanja na podlagi analize gospodarske učinkovitosti v skladu s členom 42.

Prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji, dodeljena za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv pred začetkom veljavnosti te uredbe, se lahko v ta namen uporablja do izteka pogodbenega obdobja.

2. Predlog uporabe postopka dodeljevanja vsebuje:

- (a) meje trgovalnega območja, časovno obdobje trgovanja, trajanje uporabe in metodologijo, ki se uporabi;
- (b) v primeru postopka dodeljevanja na podlagi analize gospodarske učinkovitosti količino dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in dejansko analizo gospodarske učinkovitosti, ki utemljuje učinkovitost takšnega dodeljevanja.

3. V petih letih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog harmonizacije metodologije za postopek dodelitve prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv glede na časovni okvir v skladu s členom 40 in, kjer je primerno, členom 41 ter 42.

4. Prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji, dodeljena za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv, se uporablja izključno za rezerve za povrnitev frekvence z ročno aktivacijo, rezerve za povrnitev frekvence z avtomatsko aktivacijo in rezerve za nadomestitev. Rezerva za zanesljivost, izračunana v skladu z Uredbo (EU) 2015/1222, se uporablja za upravljanje in izmenjavo rezerv za vzdrževanje frekvence, razen za povezovalne daljnovode za enosmerni tok, za katere se lahko prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji za upravljanje in izmenjavo rezerv za vzdrževanje frekvence dodeli tudi v skladu z odstavkom 1.

5. OPS lahko prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv dodelijo le, če je prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji izračunana v skladu z metodologijami za izračun moči, oblikovanimi v skladu z uredbama (EU) 2015/1222 in (EU) 2016/1719.

6. OPS prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, dodeljeno za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv, v izračune prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji vključijo kot že dodeljeno prenosno zmogljivost med temi območji.

7. Če imetniki pravic do fizičnega prenosa prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji uporabljajo za izmenjavo izravnalne moči, se šteje, da je zmogljivost določena izrecno za to, da se izključi iz uporabe načela „uporabi ali prodaj“ (UIOSI).

8. Vsi OPS, ki si izmenjujejo izravnalne zmogljivosti ali souporablajo rezerve, redno ocenjujejo, ali je prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji, dodeljena za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv, še vedno potrebna za ta namen. Kjer se uporabi postopek dodeljevanja na podlagi analize gospodarske učinkovitosti, se ta ocena opravi vsaj vsako leto. Ko prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji, dodeljena za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv, ni več potrebna, se čim prej sprosti in vrne v naslednjih časovnih okvirih dodeljevanja zmogljivosti. Taka prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji se v izračune prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji ne vključi več kot že dodeljena prenosna zmogljivost med temi območji.

9. Če se prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji, dodeljena za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv, ni uporabila za povezano izmenjavo izravnalne energije, se sprosti za izmenjavo izravnalne energije s krajšimi časi aktivacije ali upravljanje postopka netiranja odstopanj.

Člen 39

Izračun tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji

1. Tržna vrednost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo energije, izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv, ki se uporabi v sooptimiranem postopku dodeljevanja ali postopku dodeljevanja na tržni podlagi, temelji na dejanskih ali napovedanih tržnih vrednostih prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji.
2. Dejanska tržna vrednost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo energije se izračuna na podlagi ponudb udeležencev na trgih za dan vnaprej in upošteva, kjer je to ustrezno in možno, pričakovane ponudbe udeležencev na trgih znotraj dneva.
3. Dejanska tržna vrednost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči, ki se uporabi v sooptimiranem postopku dodeljevanja ali postopku dodeljevanja na tržni podlagi, se izračuna na podlagi ponudb za izravnalno moč, predloženih funkciji optimizacije zakupa zmogljivosti v skladu s členom 33(3).
4. Dejanska tržna vrednost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za souporabo rezerv, ki se uporabi v sooptimiranem postopku dodeljevanja ali postopku dodeljevanja na tržni podlagi, se izračuna na podlagi stroškov, ki se jim je bilo mogoče izogniti ob nabavi izravnalne moči.
5. Napovedana tržna vrednost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji temelji na enem od naslednjih alternativnih načel:
 - (a) uporabi preglednih kazalnikov trga, ki razkrivajo tržno vrednost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji; ali
 - (b) uporabi metodologije napovedovanja, ki omogoča točno in zanesljivo oceno tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji.

Napovedana tržna vrednost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo energije med trgovalnimi območji se izračuna na podlagi pričakovanih razlik med cenami na trgih za dan vnaprej in, kjer je to ustrezno in možno, na trgih znotraj dneva med trgovalnimi območji. Pri izračunu napovedane tržne vrednosti se ustrezno upoštevajo dodatni zadevni dejavniki, ki vplivajo na vzorce odjema in proizvodnje v različnih trgovalnih območjih.

6. Ustrezni regulativni organi lahko pregledajo učinkovitost metodologije napovedovanja na podlagi odstavka 5(b), vključno s primerjavo napovedane in dejanske tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji. Če se sklepanje pogodb opravi največ dva dneva pred zagotavljanjem izravnalne moči, lahko ustrezni regulativni organi po tem pregledu določijo drugačno omejitev od tiste, ki je določena v členu 41(2).

Člen 40

Sooptimiran postopek dodeljevanja

1. V dveh letih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog metodologije za sooptimiran postopek dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv. Ta metodologija se uporablja za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv s pogodbenim obdobjem, ki ni daljše od enega dneva in kjer se sklepanje pogodb opravi ne več kot en dan pred zagotavljanjem izravnalnih zmogljivosti. Metodologija vključuje:
 - (a) postopek obveščanja za uporabo sooptimiranega postopka dodeljevanja;
 - (b) podroben opis, kako se bo prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji dodeljevala ponudbam za izmenjavo energije in ponudbam za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv s skupnim postopkom optimizacije, izvedenim za implicitne in eksplicitne dražbe;
 - (c) podroben opis metode oblikovanja cen, ureditve čvrstosti in delitve prihodka od dražb za prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, ki je bila dodeljena ponudbam za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv s sooptimiranim postopkom dodeljevanja;
 - (d) postopek za opredelitev največjega obsega dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv.

2. Ta metodologija temelji na primerjavi dejanske tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv z dejansko tržno vrednostjo prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo energije.
3. Z metodo oblikovanja cen, ureditvijo čvrstosti in delitvijo prihodka od dražb za prenosno zmogljivost med trgovanjskimi območji, ki je bila dodeljena ponudbam za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv s sooptimiranim postopkom dodeljevanja, se zagotovi, da je obravnava enaka kot pri prenosni zmogljivosti med trgovanjskimi območji, dodeljeni ponudbam za izmenjavo energije.
4. Prenosna zmogljivost med trgovanjskimi območji, ki je bila dodeljena ponudbam za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv s sooptimiranim postopkom dodeljevanja, se uporabi le za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv in povezano izmenjavo izravnalne energije.

Člen 41

Postopek dodeljevanja na tržni podlagi

1. V dveh letih po začetku veljavnosti te uredbe lahko vsi OPS območja izračuna zmogljivosti pripravijo predlog metodologije za postopek dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji na tržni podlagi za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv. Ta metodologija se uporablja za izmenjavo izravnalnih zmogljivosti ali souporabo rezerv s pogodbenim obdobjem, ki ni daljše od enega dneva in kjer se sklepanje pogodb opravi največ en teden pred zagotavljanjem izravnalne moči. Metodologija vključuje:
 - (a) postopek obveščanja za uporabo postopka dodeljevanja na tržni podlagi;
 - (b) podroben opis, kako določiti dejansko tržno vrednost prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv in napovedano tržno vrednost prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo energije ter, če je primerno, dejansko tržno vrednost prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo energije in napovedano tržno vrednost prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv;
 - (c) podroben opis metode oblikovanja cen, ureditve čvrstosti in delitve prihodka od dražb za prenosno zmogljivost med trgovanjskimi območji, ki je bila dodeljena ponudbam za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv s postopkom dodeljevanja na tržni podlagi;
 - (d) postopek za opredelitev največjega obsega dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv v skladu z odstavkom 2.
2. Prenosna zmogljivost med trgovanjskimi območji, dodeljena na tržni podlagi, se omeji na 10 % razpoložljive zmogljivosti za izmenjavo energije iz prejšnjega zadevnega koledarskega leta med zadevnimi trgovanjskimi območji ali, v primeru novih povezovalnih daljnovodov, 10 % skupne nameščene tehnične zmogljivosti teh novih povezovalnih daljnovodov.

Ta omejitev količine se ne sme uporabljati, če se sklepanje pogodb opravi največ dva dneva pred zagotavljanjem izravnalne moči ali za meje trgovanjskih območij, povezanih s povezovalnimi daljnovodi za enosmerni tok, dokler sooptimirani postopek dodeljevanja ni harmoniziran na ravni Unije v skladu s členom 38(3).

3. Ta metodologija temelji na primerjavi dejanske tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv z napovedano tržno vrednostjo prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo energije ali na primerjavi napovedane tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv z dejansko tržno vrednostjo prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji za izmenjavo energije.
4. Z metodo oblikovanja cen, ureditvijo čvrstosti in delitvijo prihodka od dražb za prenosno zmogljivost med trgovanjskimi območji, ki je bila dodeljena za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv s postopkom dodeljevanja na tržni podlagi, se zagotovi, da je obravnava enaka kot pri prenosni zmogljivosti med trgovanjskimi območji, dodeljeni za izmenjavo energije.
5. Prenosna zmogljivost med trgovanjskimi območji, ki je bila dodeljena za izmenjavo izravnalnih zmogljivosti ali souporabo rezerv s postopkom dodeljevanja na tržni podlagi, se uporabi le za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv in povezano izmenjavo izravnalne energije.

Člen 42

Postopek dodeljevanja na podlagi analize gospodarske učinkovitosti

1. V dveh letih po začetku veljavnosti te uredbe lahko vsi OPS območja izračuna zmogljivosti oblikujejo predlog za metodologijo za dodeljevanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na podlagi analize gospodarske učinkovitosti. Takšna metodologija se uporablja za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv s pogodbenim obdobjem, ki je daljše od enega dneva in kjer se sklepanje pogodb opravi več kot en teden pred zagotavljanjem izravnalne moči. Metodologija vključuje:
 - (a) pravila in načela za dodeljevanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na podlagi analize gospodarske učinkovitosti;
 - (b) podroben opis, kako določiti napovedano tržno vrednost prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv ter oceno tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo energije;
 - (c) podroben opis metode oblikovanja cen, ureditve čvrstosti in delitve prihodka od dražb za prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, ki je bila dodeljena na podlagi analize gospodarske učinkovitosti;
 - (d) največji obseg dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv v skladu z odstavkom 2.
2. Dodeljevanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na podlagi analize gospodarske učinkovitosti je omejeno na 5 % razpoložljive zmogljivosti za izmenjavo energije iz prejšnjega zadevnega koledarskega leta med zadevnimi trgovalnimi območji ali, v primeru novih povezovalnih daljnovodov, 10 % skupne nameščene tehnične zmogljivosti teh novih povezovalnih daljnovodov. Ta omejitev količine se ne sme uporabljati za meje trgovalnih območij, povezanih s povezovalnimi daljnovodi za enosmerni tok, dokler so optimirani postopek dodeljevanja ni harmoniziran na ravni Unije v skladu s členom 38(3).
3. Metodologija za dodeljevanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na podlagi analize gospodarske učinkovitosti temelji na primerjavi napovedane tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv in napovedane tržne vrednosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo energije.
4. Z metodo oblikovanja cen, ureditvijo čvrstosti in delitvijo prihodka od dražb za prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, ki je bila dodeljena za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv na podlagi analize gospodarske učinkovitosti, se zagotovi, da je obravnava enaka kot pri prenosni zmogljivosti med trgovalnimi območji, dodeljeni za izmenjavo energije.
5. OPS iz odstavka 1 pripravijo predlog seznama posameznih dodelitev prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na podlagi analize gospodarske učinkovitosti. Ta seznam vključuje:
 - (a) navedbo meje trgovalnega območja;
 - (b) obseg dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji;
 - (c) obdobje, v katerem bo prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji dodeljena za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv;
 - (d) ekonomsko analizo, ki utemeljuje učinkovitost take dodelitve.
6. OPS iz odstavka 1 v postopku zakupa izravnalne moči ponovno ocenijo vrednost dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in sprostijo dodeljeno prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, ki ni več koristna za izmenjavo izravnalne moči ali souporabo rezerv.

Člen 43

Uporaba prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji s strani ponudnikov storitev izravnave

1. Ponudniki storitev izravnave, ki imajo z OPS sklenjeno pogodbo za izravnalno moč na podlagi modela OPS-PSI v skladu s členom 35, imajo pravico do uporabe prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izmenjavo izravnalne moči, če so imetniki pravic do fizičnega prenosa.
2. Ponudniki storitev izravnave, ki prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji uporabljajo za izmenjavo izravnalne moči na podlagi modela OPS-PSI v skladu s členom 35, nominirajo svoje pravice do fizičnega prenosa za izmenjavo izravnalne moči zadevnim OPS. Take pravice do fizičnega prenosa imetnikom dajejo pravico, da zadevnim OPS nominirajo izmenjavo izravnalne energije, in so torej izključene iz uporabe načela UIOSI.
3. Prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji, dodeljena za izmenjavo izravnalne moči v skladu z odstavkom 2, se v izračune prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji vključi kot že dodeljena prenosna zmogljivost med temi območji.

NASLOV V

OBRAČUN

POGLAVJE 1

Načela obračunavanja

Člen 44

Splošna načela

1. S postopki obračuna se:
 - (a) ugotovijo primerni ekonomski signali, ki izražajo stanje v zvezi z odstopanji;
 - (b) zagotovi, da so odstopanja obračunana po ceni, ki izražajo vrednost energije v realnem času;
 - (c) spodbujajo bilančne skupine k ohranjanju ravnovesja ali pomoči pri ponovni vzpostavitvi ravnovesja sistema;
 - (d) olajšuje uskladitev mehanizmov bilančnega obračuna;
 - (e) OPS zagotovijo spodbude za izpolnjevanje njihovih obveznosti v skladu s členi 127, 153, 157 in 160 Uredbe (EU) 2017/1485;
 - (f) prepreči nastanek dejavnikov, ki bi bilančne skupine, ponudnike storitev izravnave in OPS spodbujali k izkrivljanju;
 - (g) prispeva h konkurenci med udeleženci na trgu;
 - (h) ponudniki storitev izravnave spodbujajo k ponudbi in dobavi storitev izravnave povezovalnim OPS;
 - (i) zagotovi finančna nevtralnost vseh OPS.
2. Vsak ustrezni regulativni organ v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES zagotovi, da OPS v njegovi pristojnosti v zvezi s finančnimi rezultati obračuna v skladu s poglavji 2, 3 in 4 tega naslova v regulativnem obdobju, ki ga opredeli ustrezni regulativni organ, nimajo gospodarskih koristi ali izgub ter da se morebitni pozitivni ali negativni finančni rezultati obračuna v skladu s poglavjem 2, 3 in 4 tega naslova prenesejo na uporabnike omrežja v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi.
3. Vsak OPS lahko pripravi predlog za dodaten mehanizem obračuna, ločen od bilančnega obračuna, za obračun stroškov zakupa izravnalne moči v skladu s poglavjem 5 tega naslova, upravnih stroškov in drugih stroškov, povezanih z izravnavo. Dodatni mehanizem obračuna se uporablja za bilančne skupine. To bi bilo treba po možnosti doseči z uvedbo funkcije oblikovanja cen v primeru pomanjkanja. Če OPS izberejo drug mehanizem, morajo v predlogu navesti utemeljitev. Tak predlog mora odobriti ustrezni regulativni organ.
4. Vsako pošiljanje ali odvzem v območja vozni redov OPS ali iz njega se obračuna v skladu s poglavjem 3 ali poglavjem 4 naslova V.

POGLAVJE 2

Obračun izravnalne energije

Člen 45

Izračun izravnalne energije

1. V zvezi z obračunom izravnalne energije vsaj za proces povrnitve frekvence in proces nadomestitve rezerve vsak OPS pripravi postopek za:
 - (a) izračun aktivirane količine izravnalne energije na podlagi zahtevane ali izmerjene aktivacije;
 - (b) zahtevek za ponovni izračun aktivirane količine izravnalne energije.

2. Vsak OPS izračuna aktivirano količino izravnalne energije v skladu s postopki iz odstavka 1(a) vsaj za:
 - (a) vsako obdobje bilančnega obračuna;
 - (b) svoja območja odstopanja;
 - (c) vsako smer, pri čemer negativni predznak pomeni relativni odjem s strani ponudnika storitev izravnave, pozitiven predznak pa relativno pošiljanje s strani ponudnika storitev izravnave.
3. Vsak povezovalni OPS obračuna vse aktivirane količine izravnalne energije, izračunane v skladu z odstavkom 2, z zadevnimi ponudniki storitev izravnave.

Člen 46

Izravnalna energija za proces vzdrževanja frekvence

1. Vsak povezovalni OPS lahko izračuna in obračuna aktivirano količino izravnalne energije za proces vzdrževanja frekvence s ponudniki storitev izravnave v skladu s členom 45(1) in (2).
2. Cena aktivirane količine izravnalne energije za proces vzdrževanja frekvence, pozitivna, enaka nič ali negativna, se za vsako smer opredeli v skladu s preglednico 1:

Preglednica 1

Plačilo za izravnalno energijo

	Pozitivna cena izravnalne energije	Negativna cena izravnalne energije
Pozitivna izravnalna energija	plačilo od OPS za PSI	plačilo od PSI za OPS
Negativna izravnalna energija	plačilo od PSI za OPS	plačilo od OPS za PSI

Člen 47

Izravnalna energija za proces povrnitve frekvence

1. Vsak povezovalni OPS izračuna in obračuna aktivirano količino izravnalne energije za proces povrnitve frekvence s ponudniki storitev izravnave v skladu s členom 45(1) in (2).
2. Cena aktivirane količine izravnalne energije za proces povrnitve frekvence, pozitivna, enaka nič ali negativna, se za vsako smer opredeli v skladu s členom 30, kot je opredeljeno v preglednici 1.

Člen 48

Izravnalna energija za proces nadomestitve rezerve

1. Vsak povezovalni OPS izračuna in obračuna aktivirano količino izravnalne energije za proces nadomestitve rezerve s ponudniki storitev izravnave v skladu s členom 45(1) in (2).
2. Cena aktivirane količine izravnalne energije za proces nadomestitve rezerve, pozitivna, enaka nič ali negativna, se za vsako smer opredeli v skladu s členom 30, kot je opredeljeno v preglednici 1.

Člen 49

Prilagoditev odstopanj za bilančno skupino

1. Vsak OPS izračuna prilagoditev odstopanj, ki se uporabi za zadevne bilančne skupine, za vsako aktivirano ponudbo za izravnalno energijo.
2. Za območja odstopanja, za katera se v skladu s členom 54(3) izračuna več končnih stanj za eno bilančno skupino, se lahko prilagoditev odstopanj izračuna za vsako stanje.
3. Za vsako prilagoditev odstopanj vsak OPS določi aktivirano količino izravnalne energije, izračunano v skladu s členom 45, in količino, aktivirano za namene, ki niso izravnava.

POGLAVJE 3

Obračun izmenjav energije med OPS

Člen 50

Nameravane izmenjave energije

1. V enem letu po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog za skupna pravila za obračun, ki veljajo za vse nameravane izmenjave energije zaradi enega ali več procesov, navedenih v nadaljevanju, v skladu s členi 146, 147 in 148 Uredbe (EU) 2017/1485, za vsakega izmed naslednjih:

- (a) proces nadomestitve rezerve;
- (b) proces povrnitve frekvence z ročno aktivacijo;
- (c) proces povrnitve frekvence z avtomatsko aktivacijo;
- (d) postopek netiranja odstopanj.

2. Obračun izvede vsaka funkcija obračuna med OPS v skladu s pravili za obračun iz odstavka 1.

3. V 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS, ki si namenoma izmenjujejo energijo znotraj sinhronega območja, pripravijo predlog za skupna pravila za obračun, ki veljajo za vse nameravane izmenjave energije zaradi enega ali obeh naslednjih procesov:

- (a) proces vzdrževanja frekvence v skladu s členom 142 Uredbe (EU) 2017/1485;
- (b) obdobje spreminjanja moči v skladu s členom 136 Uredbe (EU) 2017/1485.

4. V 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsi asinhrono povezani OPS, ki si namenoma izmenjujejo energijo med sinhronimi območji, pripravijo predlog za skupna pravila za obračun, ki veljajo za vse nameravane izmenjave energije zaradi enega ali obeh spodnjih procesov:

- (a) proces vzdrževanja frekvence za izhodno delovno moč na ravni sinhronega območja v skladu s členoma 172 in 173 Uredbe (EU) 2017/1485;
- (b) omejitve spreminjanja moči za izhodno delovno moč na ravni sinhronega območja v skladu s členom 137 Uredbe (EU) 2017/1485.

5. Skupna pravila za obračun v skladu z odstavkom 1 vsebujejo vsaj določbe, da se nameravana izmenjava energije izračuna na podlagi naslednjih meril:

- (a) za obdobja, dogovorjena med zadevnimi OPS;
- (b) glede na smer;
- (c) kot integral izračunane izmenjave moči v obdobjih v skladu z odstavkom 5(a).

6. Skupna pravila za obračun nameravanih izmenjav energije v skladu z odstavki 1(a), 1(b) in 1(c) upoštevajo:

- (a) vse cene izravnalne energije, določene v skladu s členom 30(1);
- (b) metodologijo za oblikovanje cen prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, ki se uporablja za izmenjavo izravnalne energije v skladu s členom 30(3).

7. Skupna pravila za obračun za nameravane izmenjave energije v skladu z odstavkom 1(d) upoštevajo metodologijo za oblikovanje cen prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, ki se uporablja za upravljanje postopka netiranja odstopanj v skladu s členom 30(3).

8. Vsi OPS vzpostavijo usklajen mehanizem za prilagoditve obračunov med OPS.

Člen 51

Nenameravane izmenjave energije

1. V 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS v sinhronem območju pripravijo predlog za skupna pravila za obračun, ki veljajo za vse nenameravane izmenjave energije. Predlog vključuje naslednje zahteve:

- (a) cene nenameravanih izmenjav energije, odvzete iz sinhronega območja, izražajo cene za aktivirano izravnalno energijo navzgor za proces povrnitve frekvence ali proces nadomestitve rezerve za to sinhrono območje;

- (b) cene nenameravanih izmenjav energije, poslane v sinhrono območje, izražajo cene za aktivirano izravnalno energijo navzdol za proces povrnitve frekvence ali proces nadomestitve rezerve za to sinhrono območje.
2. V 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsi asinhrono povezani OPS pripravijo predlog za skupna pravila za obračun, ki se uporabljajo za vse nenameravane izmenjave energije med asinhrono povezanimi OPS.
3. Predlogi za skupna pravila za obračun nenameravanih izmenjav energije med OPS zagotavljajo pravično in enakovredno porazdelitev stroškov in koristi med njimi.
4. Vsi OPS vzpostavijo usklajen mehanizem za prilagoditve medsebojnih obračunov.

POGLAVJE 4

Bilančni obračun

Člen 52

Bilančni obračun

1. Vsak OPS ali, kjer je ustrezno, tretja oseba znotraj svojega območja voznih redov ali svojih območij voznih redov, kadar je primerno, obračuna z vsako bilančno skupino za vsako obdobje bilančnega obračuna v skladu s členom 53 vsa izračunana odstopanja v skladu s členoma 49 in 54 z ustrezno ceno odstopanja, izračunano v skladu s členom 55.
2. V enem letu po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS pripravijo predlog za nadaljnjo določitev in uskladitev vsaj:
- (a) izračuna prilagoditve odstopanja v skladu s členom 49 ter izračun stanja, odstopanja in dodeljene količine z uporabo enega izmed pristopov v skladu s členom 54(3);
- (b) glavne komponente, ki se uporabljajo za izračun cene odstopanja za vsa odstopanja v skladu s členom 55, med drugim tudi, kadar je primerno, opredelitev vrednosti neizvedene aktivacije izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvence ali rezerv za nadomestitev;
- (c) uporabo načela enotnih cen odstopanj za vsa odstopanja v skladu s členom 55, ki opredeljuje enotno ceno za pozitivna in negativna odstopanja za vsako območje cene odstopanja znotraj obdobja bilančnega obračuna; in
- (d) opredelitev pogojev in metodologije za uporabo koncepta dvojnih cen odstopanj za vsa odstopanja v skladu s členom 55, ki opredeljuje eno ceno za pozitivna odstopanja in eno ceno za negativna odstopanja za vsako območje cene odstopanja znotraj obdobja bilančnega obračuna ter zajema:
- (i) pogoje v zvezi s tem, kdaj lahko OPS ustreznemu regulativnemu organu v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES predlaga uporabo dvojnih cen in katere utemeljitve mora predložiti;
- (ii) metodologijo za uporabo dvojnih cen.
3. Predlog v skladu z odstavkom 2 lahko razlikuje med modeli samodispečiranja in modeli centralnega dispečiranja.
4. Predlog v skladu z odstavkom 2 določa rok, ki ni daljši od 18 mesecev po odobritvi s strani vseh ustreznih regulativnih organov v skladu s členom 5(2).

Člen 53

Obdobje bilančnega obračuna

1. V treh letih po začetku veljavnosti te uredbe vsi OPS v vseh območjih voznih redov uvedejo 15-minutno obdobje bilančnega obračuna, hkrati pa zagotovijo, da se vse meje tržne časovne enote prekrivajo z mejami obdobja bilančnega obračuna.
2. OPS v sinhronem območju lahko skupaj zahtevajo izjemo od zahteve iz odstavka 1.
3. Kadar ustrezni regulativni organi sinhronnega območja odobrijo izjemo od zahteve iz odstavka 1 na skupno zahtevo OPS v zadevnem sinhronem območju ali na lastno pobudo, skupaj z Agencijo vsaj vsaka tri leta izvedejo analizo stroškov in koristi v zvezi z uskladitvijo obdobja bilančnega obračuna znotraj sinhronih območij in med njimi.

Člen 54

Izračun odstopanja

1. Vsak OPS v svojem območju voznih redov ali svojih območjih voznih redov, kadar je primerno, izračuna končno stanje, dodeljeno količino, prilagoditev odstopanja in odstopanje:
 - (a) za vsako bilančno skupino;
 - (b) za vsako obdobje bilančnega obračuna;
 - (c) za vsako območje odstopanja.
2. Območje odstopanja je enako območju voznih redov, razen v primeru modela centralnega dispečiranja, kjer je lahko območje odstopanja del območja voznih redov.
3. Do uvedbe predloga v skladu s členom 52(2) vsak OPS izračuna končno stanje bilančne skupine po enem od naslednjih pristopov:
 - (a) bilančna skupina ima eno samo končno stanje, enako vsoti njenih zunanjih komercialnih voznih redov in notranjih komercialnih voznih redov;
 - (b) bilančna skupina ima dve končni stanji: prvo je enako vsoti njenih zunanjih komercialnih voznih redov in notranjih komercialnih voznih redov iz proizvodnje, drugo pa je enako vsoti njenih zunanjih komercialnih voznih redov in notranjih komercialnih voznih redov iz odjema;
 - (c) pri modelu centralnega dispečiranja ima lahko bilančna skupina več končnih stanj na območje odstopanja, ki so enaka voznim redom proizvodnje objektov za proizvodnjo električne energije ali voznim redom odjema odjemnih objektov.
4. Vsak OPS pripravi pravila za:
 - (a) izračun končnega stanja;
 - (b) določitev dodeljene količine;
 - (c) določitev prilagoditve odstopanj v skladu s členom 49;
 - (d) izračun odstopanja;
 - (e) zahtevo, da bilančna skupina ponovno izračuna odstopanje.
5. Dodeljena količina se ne izračuna za bilančno skupino, ki ne izkazuje pošiljanj ali odjemov.
6. V odstopanju sta izražena obseg in smer transakcije obračuna med bilančno skupino in OPS; odstopanje lahko ima:
 - (a) negativni predznak, ki predstavlja pomanjkanja bilančne skupine;
 - (b) pozitiven predznak, ki predstavlja presežek bilančne skupine.

Člen 55

Cena odstopanja

1. Vsak OPS pripravi pravila za izračun cene odstopanja, ki je lahko pozitivna, enaka nič ali negativna, kot je prikazano v preglednici 2:

*Preglednica 2***Plačilo za odstopanje**

	Pozitivna cena odstopanja	Negativna cena odstopanja
Pozitivno odstopanje	Plačilo od OPS za SOI	Plačilo od SOI za OPS
Negativno odstopanje	Plačilo od SOI za OPS	Plačilo od OPS za SOI

2. Pravila v skladu z odstavkom 1 vključujejo opredelitev vrednosti neizvedene aktivacije izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca ali rezerv za nadomestitev.
3. Vsak OPS določi ceno odstopanja za:
 - (a) vsako obdobje bilančnega obračuna;
 - (b) svoja območja cene odstopanja;
 - (c) vsako smer odstopanja.
4. Cena odstopanja za negativno odstopanje ni nižja od:
 - (a) tehtane povprečne cene pozitivne aktivirane izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca in rezerv za nadomestitev ali
 - (b) vrednosti neizvedene aktivacije izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca ali rezerv za nadomestitev, če v obdobju bilančnega obračuna aktivacija izravnalne energije ni bila izvedena v nobeni smeri.
5. Cena odstopanja za pozitivno odstopanje ni višja od:
 - (a) tehtane povprečne cene negativne aktivirane izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca in rezerv za nadomestitev ali
 - (b) vrednosti neizvedene aktivacije izravnalne energije iz rezerv za povrnitev frekvenca ali rezerv za nadomestitev, če v obdobju bilančnega obračuna aktivacija izravnalne energije ni bila izvedena v nobeni smeri.
6. Če sta bili v istem obdobju bilančnega obračuna aktivirani pozitivna in negativna izravnalna energija iz rezerv za povrnitev frekvenca ali rezerv za nadomestitev, se cena iz bilančnega obračuna določi za pozitivno in negativno odstopanje na podlagi vsaj enega od načel v skladu z odstavkoma 4 in 5.

POGLAVJE 5

Obračun izravnalne moči

Člen 56

Zakup znotraj območja voznih redov

1. Vsak OPS v območju voznih redov, ki uporablja ponudbe za izravnalno moč, pripravi pravila za obračun vsaj rezerv za povrnitev frekvenca in rezerv za nadomestitev v skladu z zahtevami iz člena 32.
2. Vsak OPS v območju voznih redov, ki uporablja ponudbe za izravnalno moč, obračuna vsaj vse zakupljene rezerve za povrnitev frekvenca in rezerve za nadomestitev v skladu z zahtevami iz člena 32.

Člen 57

Nabava izven območja voznih redov

1. Vsi OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč, določijo pravila za obračun zakupljenih izravnalnih zmogljivosti v skladu s členoma 33 in 35.
2. Vsi OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč, skupaj obračunajo zakupljeno izravnalno moč v skladu s členom 33 z uporabo funkcije obračuna med OPS. Vsi OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč na podlagi modela OPS-PSI, obračunajo zakupljeno izravnalno moč v skladu s členom 35.
3. Vsi OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč, pripravijo pravila za obračun dodelitve prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji v skladu s poglavjem 2 naslova IV.
4. Vsi OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč, dodeljeno prenosno zmogljivost med trgovanjskimi območji obračunajo v skladu s poglavjem 2 naslova IV.

NASLOV VI

ALGORITEM

Člen 58

Algoritmi za izravnavo

1. Vsi OPS v predlogih v skladu s členi 19, 20 in 21 pripravijo algoritme, ki jih funkcije optimizacije aktivacije uporabijo za aktivacijo ponudb za izravnalno energijo. Ti algoritmi:
 - (a) upoštevajo način aktivacije ponudb za izravnalno energijo v skladu s členom 29;
 - (b) upoštevajo metodo oblikovanja cen za izravnalno energijo v skladu s členom 30;
 - (c) upoštevajo opise postopka za netiranje odstopanj in čezmejno aktivacijo v skladu z delom IV naslova III Uredbe (EU) 2017/1485.
2. V predlogu v skladu s členom 22 vsi OPS pripravijo algoritem, ki ga upravlja funkcija postopka netiranja odstopanj. Ta algoritem s postopkom netiranja odstopanj v skladu z delom IV Uredbe (EU) 2017/1485 zmanjša nasprotno aktivacijo izravnalnih virov.
3. Dva ali več OPS, ki si izmenjujejo izravnalno moč, v predlogu v skladu s členom 33 pripravijo algoritme, ki jih za zakup ponudb za izravnalno moč upravljajo funkcije optimizacije nabave zmogljivosti. Ti algoritmi:
 - (a) znižajo skupne stroške zakupa vseh skupaj nabavljene izravnalne moči;
 - (b) če je ustrezno, upoštevajo razpoložljivost prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji, vključno z možnimi stroški njenega zagotavljanja.
4. Vsi algoritmi, pripravljene v skladu s tem členom:
 - (a) upoštevajo omejitve obratovalne sigurnosti;
 - (b) upoštevajo tehnične omejitve in omejitve omrežja;
 - (c) če je primerno, upoštevajo razpoložljivo prenosno zmogljivost med trgovanjskimi območji.

NASLOV VII

POROČANJE

Člen 59

Evropsko poročilo o povezovanju izravnalnih trgov

1. ENTSO za električno energijo objavi evropsko poročilo, v katerem je poudarek na spremljanju, opisu in analizi izvajanja te uredbe ter poročanju o doseženem napredku v zvezi s povezovanjem izravnalnih trgov v Evropi, ob upoštevanju obveznosti glede zaupnosti v skladu s členom 11.
2. Oblika poročila je različna, in sicer:
 - (a) dve leti po začetku veljavnosti te uredbe in nato vsaki dve leti se objavi podrobno poročilo;
 - (b) tri leta po začetku veljavnosti te uredbe in nato vsaki dve leti se objavi krajša različica poročila, v katerem se preveri dosežen napredek in posodobijo kazalniki uspešnosti.
3. V poročilu v skladu z odstavkom 2(a):
 - (a) sta opisana in analizirana postopek usklajevanja in povezovanja ter napredek, dosežen pri usklajevanju in povezovanju izravnalnih trgov z uporabo te uredbe;
 - (b) je opisano stanje izvedbenih projektov v skladu s to uredbo;
 - (c) je ocenjena združljivost izvedbenih projektov in preučen morebiten razvoj dogodkov, ki bi lahko ogrozili prihodnje povezovanje;
 - (d) sta analizirana razvoj izmenjav izravnalne moči in souporaba rezerv ter opisani možne ovire, predpogoji in ukrepi za nadaljnjo krepitev izmenjave izravnalne moči in souporabe rezerv;

- (e) so opisane obstoječe in analizirane morebitne izmenjave storitev izravnave;
- (f) sta analizirana primernost standardnih produktov glede na najnovejši razvoj in gibanje različnih izravnalnih virov ter predlagane možne izboljšave standardnih produktov;
- (g) so ocenjeni potreba po dodatni uskladitvi standardnih produktov in možni učinki neuskladitve na povezovanje izravnalnih trgov;
- (h) so ocenjeni obstoj in utemeljitve za posebne produkte, ki jih uporabljajo OPS, in njihov učinek na povezovanje izravnalnih trgov;
- (i) so ocenjeni napredek pri uskladitvi glavnih elementov bilančnega obračuna ter posledice in možna izkrivljanja zaradi neuskladitve;
- (j) so navedeni rezultati analiz stroškov in koristi v skladu s členom 61.

4. ENTSO za električno energijo pripravi kazalnike uspešnosti za izravnalne trge, ki se bodo uporabljali v poročilih. Ti kazalniki uspešnosti izražajo:

- (a) razpoložljivost ponudb za izravnalno energijo, vključno s ponodbami iz izravnalne moči;
- (b) finančne koristi in prihranke zaradi netiranja odstopanj, izmenjave storitev izravnave in souporabe rezerv;
- (c) koristi od uporabe standardnih produktov;
- (d) skupne stroške izravnave;
- (e) gospodarsko učinkovitost in zanesljivost izravnalnih trgov;
- (f) možne neučinkovitosti in izkrivljanja na izravnalnih trgih;
- (g) izgube učinkovitosti zaradi posebnih produktov;
- (h) količino in ceno razpoložljive in aktivirane izravnalne energije, uporabljene za izravnavo, iz standardnih in posebnih produktov;
- (i) cene odstopanj in sistemska odstopanja;
- (j) gibanje cen storitev izravnave v prejšnjih letih;
- (k) primerjavo pričakovanih in realiziranih stroškov in koristi iz vseh dodelitev prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za izravnavo.

5. Pred predložitvijo končnega poročila ENTSO za električno energijo pripravi predlog osnutka poročila. V predlogu je opredeljena zgradba poročila, vsebina in kazalniki uspešnosti, ki se bodo uporabljali v poročilu. Predlog se predloži Agenciji, ki lahko v dveh mesecih po predložitvi predloga zahteva spremembe.

6. Poročilo v skladu z odstavkom 2(a) vsebuje tudi angleški povzetek vsakega poročila OPS o izravnavi v skladu s členom 60.

7. Poročila vsebujejo razčlenjene informacije in kazalnike za vsako območje vozniških redov, vsako mejo trgovalnega območja ali vsak blok RDMF.

8. ENTSO za električno energijo poročila objavi na spletu in jih Agenciji predloži najpozneje šest mesecev po koncu leta, na katerega se nanašajo.

9. Po izteku rokov, do katerih morajo vsi OPS uporabljati evropske platforme v skladu s členi 19(5), 20(6), 21(6) in 22(5), vsi OPS pregledajo vsebino poročil in pogoje za njihovo objavo. ENTSO za električno energijo na podlagi izida tega pregleda pripravi predlog za novo zgradbo poročil in roke za njihovo objavo ter ga predloži Agenciji. Agencija lahko v treh mesecih po predložitvi predloga zahteva spremembe.

Člen 60

Poročilo OPS o izravnavi

1. Vsak OPS vsaj enkrat vsaki dve leti objavi poročilo o izravnavi, ki zajema predhodni koledarski leti, ob upoštevanju obveznosti glede zaupnosti v skladu s členom 11.

2. Poročilo o izravnavi vsebuje:
 - (a) informacije o količinah razpoložljivih, zakupljenih in uporabljenih posebnih produktov ter utemeljitev posebnih produktov pod pogoji v skladu s členom 26;
 - (b) povzetek analize določanja obsega rezervnih zmogljivosti, vključno z utemeljitvijo in pojasnilom za zahteve za izračunane rezervne zmogljivosti;
 - (c) povzetek analize optimalnega zagotavljanja rezervnih zmogljivosti, vključno z utemeljitvijo obsega izravnalne moči;
 - (d) analizo stroškov in koristi ter možne neučinkovitosti in izkrivljanja zaradi posebnih produktov glede konkurence in razdrobljenost trga, udeležbe prilagajanja odjema in obnovljivih virov energije, povezovanja izravnalnih trgov ter stranskih učinkov na druge trge električne energije;
 - (e) analizo priložnosti za izmenjavo izravnalne moči in souporabo rezerv;
 - (f) pojasnilo in utemeljitev za zakup izravnalne moči brez izmenjave izravnalne moči ali souporabe rezerv;
 - (g) analizo učinkovitosti funkcij optimizacije aktivacije za izravnalno energijo iz rezerv za povrnitev frekvence in, če je primerno, za izravnalno energijo iz rezerv za nadomestitev.
3. Poročilo o izravnavi je napisano v angleškem jeziku ali vsebuje vsaj povzetek v angleščini.
4. Ustrezni regulativni organ v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES lahko na podlagi predhodno objavljenih poročil zahteva spremembe zgradbe in vsebine naslednjega poročila OPS o izravnavi.

NASLOV VIII

ANALIZA STROŠKOV IN KORISTI

Člen 61

Analiza stroškov in koristi

1. Kadar morajo OPS v skladu s to uredbo izvesti analizo stroškov in koristi, pripravijo merila in metodologijo za analizo stroškov in koristi ter jih v šestih mesecih pred začetkom analize stroškov in koristi predložijo ustreznim regulativnim organom v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES. Ustrezni regulativni organi lahko skupaj zahtevajo spremembe meril in metodologije.
2. Analiza stroškov in koristi upošteva vsaj:
 - (a) tehnično izvedljivost;
 - (b) gospodarsko učinkovitost;
 - (c) učinek na konkurenco in povezovanje izravnalnih trgov;
 - (d) stroške in koristi izvajanja;
 - (e) učinek na evropske in nacionalne stroške izravnave;
 - (f) možni učinek na cene na evropskem trgu električne energije;
 - (g) zmožnost OPS in strank, odgovornih za izravnavo, da izpolnijo svoje obveznosti;
 - (h) učinek na akterje na trgu v smislu dodatnih tehničnih zahtev ali zahtev informacijske tehnologije, ki se ocenijo v sodelovanju s prizadetimi zainteresiranimi stranmi.
3. Vsi zadevni OPS ustreznim regulativnim organom predložijo rezultate analize stroškov in koristi skupaj z utemeljenim predlogom o tem, kako obravnavati možne težave, ugotovljene v analizi stroškov in koristi.

NASLOV IX

ODSTOPANJA IN SPREMLJANJE

Člen 62

Odstopanja

1. Regulativni organ v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES lahko, na zahtevo OPS ali na lastno pobudo, zadevnim OPS odobri odstopanje od ene ali več določb te uredbe v skladu z odstavki 2 do 12.
2. OPS lahko zaprosi za odstopanje od naslednjih zahtev:
 - (a) rokov, do katerih mora OPS uporabljati evropske platforme v skladu s členi 19(5), 20(6), 21(6) in 22(5);
 - (b) opredelitve časa zaprtja trgovanja za integrirani postopek voznih redov v modelu centralnega dispečiranja v skladu s členom 24(5) in možnosti spreminjanja ponudb za integrirani postopek voznih redov v skladu s členom 24(6);
 - (c) največjega obsega prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, dodeljene na tržni podlagi v skladu s členom 41(2) ali na podlagi analize gospodarske učinkovitosti v skladu s členom 42(2);
 - (d) uskladitve obdobja bilančnega obračuna iz člena 53(1);
 - (e) izvajanja zahtev v skladu s členi 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 56 in 57.
3. Postopek za odobritev odstopanj je pregleden, nediskriminatoren, nepristranski, dobro dokumentiran in temelji na razumnem zahtevku.
4. OPS pisno prošnjo za odstopanje vložijo pri ustreznem regulativnem organu najpozneje šest mesecev pred datumom uporabe določb, v zvezi s katerimi prosijo za odstopanje.
5. Prošnja za odstopanje vsebuje naslednje informacije:
 - (a) določbe, v zvezi s katerimi je vložen zahtevek za odstopanje;
 - (b) obdobje, za katero se prosi za odstopanje;
 - (c) podroben načrt in časovnico z navedbo, kako obravnavati in zagotoviti izvajanje zadevnih določb te uredbe po izteku obdobja odstopanja;
 - (d) oceno posledic, ki jih ima odstopanje, za katerega se prosi, na sosednje trge;
 - (e) oceno možnih tveganj za povezovanje izravnalnih trgov po vsej Evropi, ki bi jih povzročilo odstopanje, za katerega se prosi.
6. Ustrezni regulativni organ odločitev o zahtevku za odstopanje sprejme v šestih mesecih od datuma prejema zahtevka. To obdobje se lahko še pred iztekom podaljša za tri mesece, če ustrezni regulativni organ od OPS, ki zaprosi za odstopanje, zahteva dodatne informacije. Dodatno obdobje začne teči po prejemu vseh informacij.
7. OPS, ki zaprosi za odstopanje, vse dodatne informacije, ki jih zahteva ustrezni regulativni organ, predloži v dveh mesecih od prejema take prošnje. Če OPS zahtevanih informacij ne predloži v navedenem roku, se šteje, da je prošnja za odstopanje umaknjena, razen če pred iztekom roka:
 - (a) ustrezni regulativni organ odobri podaljšanje roka;
 - (b) OPS z obrazloženim dopisom obvesti ustrezni regulativni organ, da je prošnja za odstopanje popolna.
8. Pri ocenjevanju prošnje za odstopanje ali pred odobritvijo odstopanja na lastno pobudo ustrezni regulativni organ upošteva naslednje vidike:
 - (a) težave, povezane z izvajanjem zadevne določbe ali določb;
 - (b) tveganja in posledice zadevne določbe ali določb v smislu obratovalne sigurnosti;
 - (c) ukrepe, sprejete za lažje izvajanje zadevne določbe ali določb;
 - (d) učinke neizvajanja zadevne določbe ali določb v smislu nediskriminacije in konkurence z drugimi evropskimi udeleženci na trgu, zlasti v zvezi s prilagajanjem odjema in obnovljivimi viri energije;

- (e) učinke na skupno gospodarsko učinkovitost in infrastrukturo za pametna omrežja;
 - (f) učinke na druga območja voznih redov in splošne posledice za postopek povezovanja evropskega trga.
9. Ustrezni regulativni organ izda obrazložen sklep v zvezi s prošnjo za odstopanje ali odstopanjem, ki ga odobri na lastno pobudo. Če ustrezni regulativni organ odobri odstopanje, določi njegovo trajanje. Odstopanje se lahko odobri samo enkrat in za največ dve leti, razen v primeru odstopanj iz odstavkov 2(c) in 2(d), ki se lahko odobrijo do 1. januarja 2025.
10. Ustrezni regulativni organ o svojem sklepu obvesti OPS, Agencijo in Evropsko komisijo. Sklep objavi tudi na svoji spletni strani.
11. Ustrezni regulativni organi vodijo register vseh odstopanj, ki so jih odobrili ali zavrnil, ter Agenciji predložijo posodobljen in zbirni register vsaj vsakih šest mesecev, izvod registra pa prejme tudi ENTSO za električno energijo.
12. Register vsebuje zlasti:
- (a) določbe, v zvezi s katerimi je bilo odstopanje odobreno ali zavrnjeno;
 - (b) vsebino odstopanja;
 - (c) razloge za odobritev ali zavrnitev odstopanja;
 - (d) posledice odobritve odstopanja.

Člen 63

Spremljanje

1. ENTSO za električno energijo spremlja izvajanje te uredbe v skladu s členom 8(8) Uredbe (ES) št. 714/2009. Spremljanje izvajanja te uredbe s strani ENTSO za električno energijo zajema vsaj naslednje zadeve:
- (a) pripravo evropskega poročila o povezovanju izravnalnih trgov v skladu s členom 59;
 - (b) pripravo poročila o spremljanju izvajanja te uredbe, vključno z učinkom na uskladitev veljavnih pravil za olajšanje povezovanja trga.
2. ENTSO za električno energijo v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe Agenciji predloži v mnenje načrt spremljanja poročil, ki jih je treba pripraviti, in vse posodobitve.
3. Agencija v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe v sodelovanju z ENTSO za električno energijo pripravi seznam ustreznih informacij, ki jih mora ENTSO za električno energijo sporočiti Agenciji v skladu s členoma 8(9) in 9(1) Uredbe (ES) št. 714/2009. Seznam ustreznih informacij se lahko posodablja. ENTSO za električno energijo informacije, ki jih zahteva Agencija, v izčrpnih in standardizirani obliki hrani v digitalnem arhivu podatkov.
4. Vsi OPS predložijo ENTSO za električno energijo informacije, potrebne za izvajanje nalog v skladu z odstavkoma 1 in 3.
5. Udeleženci na trgu in druge zadevne organizacije za povezovanje izravnalnih trgov z električno energijo na skupno zahtevo Agencije in ENTSO za električno energijo slednjemu predložijo informacije, potrebne za spremljanje v skladu z odstavkoma 1 in 3, razen informacij, ki so jih ustrezni regulativni organi v skladu s členom 37 Direktive 2009/72/ES, Agencija ali ENTSO za električno energijo že pridobili v okviru svojih nalog spremljanja izvajanja.

NASLOV X

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 64

Prehodne določbe za Irsko in Severno Irsko

Zahteve iz te uredbe veljajo za Irsko in Severno Irsko od 31. decembra 2019, razen za udeležbo pri pripravi pogojev ali metodologij, za kar veljajo ustrezni roki.

Člen 65

Začetek veljavnosti

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Členi 14, 16, 17, 28, 32, 34 do 36, 44 do 49 in 54 do 57 se začnejo uporabljati leto dni po začetku veljavnosti te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 23. novembra 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER
